DARBININKAS

XLIX NR. 7. SECOND-CLASS Postage paid at Brooklyn, N. Y. ANTRADIENIS - TUESDAY, SAUSIS - JANUARY 28, 1964 910 WILLOUGHBY AVE., BROOKLYN 21, N. Y. 10 CENTŲ

Amerikos pirmasis žingsnis iš vakarų Berlyno

Amerika sausio 25 paskelbė, kad nuo artimiausio šeštadienio sustabdo savo galingiausio radijo siųstuvo RIAS siuntas iš vakarų Berlyno.

Buvo numatyta Rias translacijas sustabdyti nuo sausio 18, bet porą savaičių užtruko ilgiau besiderant su Vokietijos vyriausybe ir vakarų Berlynu, kurie **reiškė protestus prieš radijo veikimo sustabdymą.** Pagrindinis argumentas, kuriuo norėjo atkalbėti Vokietijos vyriausybė Ameriką nuo to žygio, buvo propagandinis — **vakarų Berlyne stotis buvo laikoma laisvės simboliu. Jos sustabdymas bus suprastas kaip didelis žingsnis į kapituliaciją Sovietų reikalavimam.**

Taip buvę sutarta su Sovietais pereitą vasarą. Sovietai už tai nuo birželio 19 nustojo kliudę Amerikos Balso trumpų bangų siuntas į Sovietų Sąjungą. Apie susitarimą nebuvo nieko skelbiama, laukiant, ar sovietai savo pažadą įvykdys.

AZIJOJE: Ar Kennedy laimėjo?

R. Kennedy sausio 27 grįžo iš pietų Azijos. Jam pasisekė prikalbinti Indonezijos diktatorių Sukarno, kad sustabdytų infiltruotų partizanų Borneo kovas ir susėstų prie konferencijos stalo su Malaysijos ir Filipinų atstovais. Sausio 25 Indonezijos radijas įsakė kovas sustabdyti. Konferencija bus vasario mėn. Tačiau sunku susitarti, kada visi trys nori to paties — Sabath teritorijos. Sabath valstybė nori išlikti federacijoje su Malaysija, kuri sudaryta pernai rugsėjo 16. Filipinai reiškia pretenzijas ją prisijungti prie savo valstybės, o Sukarno jau ir partizanus pasiuntė jai nukariauti. Tik Kennedy išvyko, Sukarno paskelbė: "Indonezija gali pakeisti savo taktiką, bet mūsų tikslas lieka tas pats. Malaysija turi būti sutriuškinta". Jo taktika gali būti suprasta taip: jei ją pasiseks prisijungti derybom, tada nereiks nė partizanų siųsti. Taip pasisekė su N. Guineja, tarpininkaujant R. Kennedy.

Anglai, nors ir pritarė Kennedy kelionei, bet mažai pasitiki jos vaisiais ir savo kariuomenės iš Malaisijos nesirengia atitraukti. Jei reikės, jie nevengsią karo savo įsipareigojimam atlikti.

R. KENNEDY pas Anglijos min. pirm. Douglas-Home sausio 27 pasikalbėjime dėl Indonezijos.

AFRIKOS PERVERSMAI: Antras komunistų mėginimas įsitvirtinti Afrikoje

Afrikos rytuose serija perversmų — prasidėjo nuo Zanzibaro ir persimetė į rytų Afrikos kontinentą. Perversmai paruošti tuo pačiu metu:

— Sausio 12 **Zanzibare** 22 mylios nuo kontinento. Sausio 20 ir 21 **Tanganyikos** kariuomenės perversmas, reikalaujant didesnių algų ir anglų karininkų pašalinimo. Sausio 23 tokis pat perversmas **Ugandoje.** Sausio 24 **Kenijoje.**

Perversmas Zanzibare įsteigė "liaudies respubliką". Joje galingiausias žmogus yra užsienių reikalų ministeris Abdul Rahman Mohamed Babu, tik prieš kelias savaites grįžęs iš kom. Kinijos. Kitos trys respublikos pakvietė anglų kariuomenę, kuri sukilėlius nuginklavo ir grąžino tvarką. Visos trys valstybės yra buvę Anglijos protektoratai.

Neramumai ir kitose valstybėse. **Rwada** valstybėje nuo vasario dančios giminės persekiojimų pabėgo 130,000 gyventojų į kaimyninę **Burundi** valstybę. Dabar pabėgėliai grįžo, ir kilo kruvini susirėmimai. Galimas konfliktas tarp Burundi ir Rwandos. Pasienio konfliktai vyksta tarp **Etiopijos ir Somalijos.**

KIPRAS IR NATO

Kipro saloje ramybės tarp graikų ir turkų nėra. Ją saugoja dabar anglų kariuomenė. Anglija paprašė Ameriką ir kitas Nato valstybes, kad jos duotų ir savo dalinius. Amerikai idėja nepatinka, bet jos neatmetė.

— **New Yorko valstybė** nuo sausio 22 nutarė duoti "pagalbą gimimų kontrolei".

Naujas komunistų teroras Konge

Kongo provincijoje Kwilu 300 mylių į rytus nuo Leopoldville — terorą pradėjo Pierre Mulele, Gizengos partijos gen. sekretorius, buvęs švietimo ministeris ir ambasadorius Kaire. Jis buvo pabėgęs į Kairą ir kom. Kiniją. Dabar grįžo, turi grupę iki 3,000, ginkluotą strėlėm, aprengtą sovietų drabužiais, aprūpintą kom. Kinijos literatūra. Jo pirmas taikinys — sulikviduoti misijas ir misijonierius. Pranešta, kad visos misijos sudegintos, 3 katalikų misijonieriai, viena amerikietė baptistų misijonierė nužudyti. Kiti išvaikyti.

IRENE FERREL iš Jerome, Idaho, baptistų misijonierė Konge nužudyta.

MASKVOS ĮSPĖJIMAS

Sovietai sausio 26 įspėjo Angliją, kad nekištų rankų į Zanzibarą. Sausio 12 panašiai buvo įspėję Ameriką, kad neliestų Kubos. **Sovietai laiko Zanzibarą komunistine baze Afrikoje, kaip Kuba yra jų bazė Amerikoje.** Dar sunku atskirti, ar didesnė Zanzibare įtaka yra Sovietų ar Kinijos komunistų. Bet Zanzibaras virsta baze, iš kurios komunistinių perversmų banga turi eiti į Afrikos rytus ir vidurį. Iš Tanganyikos eina pagrindinė akcija prieš Portugalijos Mozambiką, kurio "laisvės kovotojam" sausio pradžioje laisvais atgabenta ginklų iš Čekoslovakijos. Iš Kongo eina pagrindinė akcija prieš Angolą.

— **Maskvoje** sausio 26 atidaryta protestantų bažnyčia, kuri aptarnauja Amerikos atstovybės žmones.

— **Atlantoje** sausio 26-7 negrai tris kartus demonstravo vaikščiodami ar suguldami gatvėje, prie restorano, skirto tik baltiesiem. Policija suėmė 150. Padėtis įsitempė.

— **Panama** kalba prašysianti ūkinės paramos iš Prancūzijos, kai tą paramą sustabdė Amerika.

RUSK JAPONIJOJE

Valst. sekretorius Rusk sausio 25 atvyko į Japonijos sostinę. Pirmas čia jo tikslas — veikti, kad kitos valstybės, ypačiai Azijos, susilaikytų nuo sekimo Prancūzijos pavyzdžiu pripažinti kom. Kiniją. Antras — plėsti prekybinius ryšius su Japonija.

PANAMA — NĖ IŠ VIETOS

Panamos derybos įstrigo iš naujo. Panama nesutinka atnaujinti diplomatinių santykių be aiškaus pažado, kad bus deramasi dėl kanalo sutarties.

— **Apsaugos sekr. McNamara** sausio 27 pareiškė, kad Vietname padėtis pasunkėjo nuo perversmo laikų, komunistų veikla sustiprėjus. McNamara laiko pietų Aziją labiausiai pažeidžiama sritim.

KINIJOS KLAUSIMAS: Prancūzija jau pripažino. Ar bus dabar dvi Kinijos?

Prancūzija sausio 27 paskelbė pripažinusi komunistinę Kiniją, bet nenutraukianti santykių su nacionaline Kinija.

Prancūzija parems Kinijos priėmimą į J. Tautas, bet, sakoma, nerems jos į Saugumo Tarybą, kurioje pasiliksianti ir toliau nacionalinė Kinija. De Gaulle buvo pasiuntęs specialų atstovą pas Chiang Kaisheką, kad jis diplomatinių santykių nenutrauktų. Chiang Kaishekas pareiškė protestą, bet nuo kitų žygių susilaikė.

AMERIKA DĖL TO: Kinija apdovanota už agresijas ir subversiją.

Valstybės departamentas pareiškė apgailestavimą dėl de Gaulle žygio, ypačiai, kad jis yra kaip ir atlyginimas Kinijai tuo metu, kada ji vykdo agresijas ar subversijas. Amerika liksianti ištikima įsipareigojimam, kuriuos yra davusi nacionalinei Kinijai. Senatoriai buvo sugalvoję telegramą de Gaulle, kad susilaikytų nuo pripažinimo. Tik valstybės departamentas įsikišo, ir telegrama nebuvo išsiųsta.

Amerikos politika siekia dabar dviejų dalykų: **kad kitos valstybės Azijoje ir Afrikoje nepasektų Prancūzijos pavyzdžiu; kad nacionalinė Kinija nenutrauktų su Prancūzija diplomatinių santykių. Tada J. Tautose būtų dvi Kinijos,** nors W. Lippmannas aiškiai pasakė, kad dviejų Kinijų nebus: gali būti viena Kinija ir viena Formozos valstybė.

SPAUDOJE: Kokia nauda iš pripažinimo

Balsai dėl de Gaulle pripažinimo kom. Kinijai surimtėjo. Nepastebima pirmykščio niekinamo tono de Gaulle asmeniui. Daugiau rodoma apgailestavimo ir įsitikimo, kad laisvasis pasaulis nei Prancūzija nieko iš to nelaimės.

H. Tribune vedamajame: Anglija tikėjo laimėsianti, pripažindama kom. Kiniją. Nieko nelaimėjo. Indija taip pat. Nėra pagrindo tikėti, kad de Gaulle pasisektų, kas kitiem nepasisekė. Neutralizmo skelbimas pietų Azijoj reikš tik pasipriešinimo komunizmui silpimą.

N. Y. Times vedamajame: De Gaulle žygis yra smūgis daugiau Amerikos garbei nei jos interesui. Prancūzija jau penktas Nato narys, pripažinęs kom. Kiniją. Amerika turi keisti saligšiolinį nusistatymą. Laikraštis pakartojo argumentą, kad Kinijos izoliavimas padeda Sovietam.

R. Drummondas (H. Tribune): ''Daugumas amerikiečių, kaip ir čia rašantysis, nesutinka su tuo, ką de Gaulle daro. Bet garbingumas reikalauja pripažinti, kad jis tai daro iš įsitikinimo, o ne iš perversijos.. Jis tiki, kad Azijos komunistai atšauks ''išlaisvinimo karus'' vardan neutralizacijos''. Tokį de Gaulle įsitikinimą autorius laiko klaida, nes **neutralizacija tebus tarpas, pertrauka, po kurios eis jau pilna komunistinė kontrolė.**

Amerikos padėtis Azijoje aiškiai pasunkės. Ir tokios padėties akivaizdoje dėmesio vertas jau pereitą kartą minėtas **W. Lippmanno** pareiškimas, kad Amerika turi džiaugtis ir dėkoti de Gaulle, kuris išgelbsti Ameriką nuo įsipareigojimų Azijoje ir leidžia garbingai pasitraukti, pats norėdamas grąžinti Prancūzijos įtaką į Aziją. Lippmanno džiaugsmas dėl garbingo pasitraukimo primena dr. Goebbelso džiaugsmą, kad vokiečių kariuomenės pasitraukimas reiškia sutrumpėsiant fronto linija. Tačiau Lippmanno džiaugsmą padeda suprasti valstybės sekretoriaus padėjėjo tolimiesiem rytam Hilsmano pareiškimas gruodžio mėn. Kalifornijoje. Esą Amerika turi peržiūrėti savo politiką Kinijos atžvilgiu ir būti lanksti. Nors valstybės sekretorius kitą dieną pareiškė priešingai, pareiškė ištikimybę Amerikos įsipareigojimam, tačiau jo padėjėjo balsas rodė, kad viduje jau esama sumanymų liniją keisti. Tik juos aplenkė de Gaulle.

VOKIETIJOS KANCLERIS ERHARDAS pas Italijos min. pirm. Moro sausio 27.

De Gaulle ir Europos sąjungininkai

Santykiai tarp de Gaulle ir kitų europinių sąjungininkų neaiškūs. Iš vienos pusės spauda skelbia, kad Vokietijos kancleris Erhardas atsisakysiąs nuo kelionės į Paryžių, kuri numatyta vasario mėn. Priežastis— Prancūzija neduoda patenkinamo atsakymo dėl pulk. Argoud pagrobimo iš Muencheno, dėl nesitarimo kom. Kinijos pripažinimo reikalu. Iš kitos pusės **atgyja iš naujo Europos politinės vienybės idėja, kurią anksčiau skelbė de Gaulle.** Erhardas sausio 27 tuo reikalu tarsis Romoje su Italijos vyriausybe. Pernai de Gaulle idėjai labiausiai pasipriešino Belgija ir Olandija, kol nėra priimta į bendruomenę Anglija. Šiemet tas pasipriešinimas esąs atslūgęs Belgijoje, gal bus palenkta ir Olandija.

— **Washingtone** 50 proc. taksi vairuotojų naktį nesirodo gatvėse. Bijo apiplėšimų. 1983 buvo 44 taksi vairuotojai apiplėšti, vienas nušautas.

— **Prez. Johnsonas** siekia, kad senatas patvirtintų genocido konvenciją, kuri J. Tautose buvo priimta 1948.

— **J. Tautų pareigūnai** paleido žinią, kad prez. Kennedy buvo pažadėjęs Chruščiovui nepulti Kubos ir pažado nuorašą atsiuntęs gen. sekr. U Thant.

— **Amerika atnaujino** paramą Domininkonų Respublikai — kviečių, ryžių, tabako už 14 mil.

GRAIKIJOS KARALIENĖ FREDERIKA ir jos duktė Irena lankosi Amerikoje.

— **Afrikoje** nuo karo pabaigos susidarė 32 naujos valstybės.

UŽ PAVERGTAS TAUTAS 10 BILIJONŲ

Iš Kubos buvo nupirkti belaisviai žmonės, iš Maskvos siūlo nupirkti belaisves tautas

Daily News sausio 27 vedamąjį pavadino "Pavergtosios tautos — įkaitai?" Toliau rašo:

"Sovietų Rusija pagal visus ženklus yra gilioje ūkinėje krizėje. N. S. Chruščiovas siekia, kad Vakarai padėtų jam atsigriebti, parduodami kviečius kreditan, paremtų jo cheminę gamybę (taip pat kreditan) ir tt. ir tt.

"Atsižvelgdamas į šiuos mūsų priešo Nr. 1 sunkumus, kongresmanas Michael A. Feighan (D-Ohio) kelia mintį, kuri, jo manymu, turėtų rasti rimto svarstymo Baltuosiuose Rūmuose, Kongrese ir valstybės departamente. Rusija, pabrėžia kongr. Feighan, tebeturi nelaisvėje devynis kraštus: Bulgariją, Čekoslovakiją, rytų Vokietiją, Estiją, Vengriją, Latviją, Lietuvą, Lenkiją ir Rumuniją. Priešo sąrašo nes pridesime Kubą ir Jugoslavija.

"Rusija taip pat skolinga Jungtinėm Valstybėm daugiau kaip 10 bilijonų iš antrojo pasaulinio karo paskolos ir tt. "Taigi, sako kongresm. Feighan, pasiūlykime Sovietų Rusijai dovanoti po 1 bilijoną už kiekvienus slaptus balsavimus, Jungtinių Tautų kontrolėje, už laisvus rinkimus, kurie būtų atlikti pavergtoje tautoje — už rinkimus, kuriuose pasisakytų klausimu, kokios valdymosi formos nori tos tautos gyventojai.

"Tokiu būdu Rusija galėtų likviduoti daugumą savo skolų. Kada pavergtosios tautos nubalsuotų Rusijos imperiją trupinti, mes galėtume svarstyti apie išplėtimą sąrašo mūsų gėrybių, kurias mes galėtume parduoti kreditan Chruščiovui.

"Gerai, Mr. Feighan, kalbėk daugiau."

SEN. MARGARET CHASE SMITH žada būti kandidatas į prezidentus.

PRIEŠ RINKIMUS:

— **Nixonas** sausio 23 pareiškė, kad jis sutiks būti kandidatas į prezidentus, jei partija jam siūlys. — Sen. M. Ch. Smith, Maino respublikonė, pareiškė, kad ji sieksianti būti kandidatas į prezidentus. — Kalifornijos sen. T. Kuchel pareiškė remsiąs Rockefelleri.

JOHNSONAS APIE RAKETAS

Prez. Johnsonas užtikrino senatorius, kad JV turi 1200 raketų, kurios pajėgtų pasiekti Sovietų Sąjungos miestus. Sovietai tokių turi tik 600. Karo atveju daugiau kaip 600 Amerikos raketų pajėgtų prrasiveržti į Sovietų Sąjungą, Sovietų raketų tai galėtų padaryti tik 200.

TARP KENNEDY IR SORENSENO

Kai Theodore Sorensen pasitraukė iš Baltųjų Rūmų, Newsweek žurnalas iškėlė faktą, kad per 11 bendradarbiavimo tarp Kennedy ir Sorenseno metų šalia brolio Roberto niekas kitas neturėjo Kennedy tokios įtakos kaip Sorensenas.

Esą kai Sorensenas pradėjo dirbti senatoriui Kennedy, pastovasis buvo "konservatyvus demokratas" kuris balsavo prieš Trumano užsienių pagalbą ir panašius pažangius projektus, o Sorensenas buvo "tikras, karingas liberalas, aktyvus tarp Americans for Democratic Action".

Iš pradžių Sorensenas buvo artimiausias patarėjas prezidentui Kennedy tik vidaus politikos reikalais, o nuo Kubos invazijos katastrofos Kennedy kvietėsi Sorenseną ir Berlyno, Kubos raketų ar kitais užsienio politikos klausimais: Time žurnalas tvirtina, kad Sorensenas sudaręs ir Kennedy vardu paskelbtą knygą "Profiles in Courage".

Kaip Hitleris ir Stalinas pradėjo karą su Lenkija

Kai Hitleris buvo pasiruošęs 1939 pulti Lenkiją, reikėjo tik kibirkšties. Tą kibirkštį birželio mėn. gale įskėlė Goebbelsas. Planas buvo apsvarstytas slaptame posėdyje kanclerio rūmuose Berlyne, įvykdyti pavesta Heydrichui. Kai Ribbentropas nuvyko į Maskvą rašydintis su Molotovu ir Stalinu slaptas sutarties 1939 rugpiūčio 23, slaptosios policijos vadas jau buvo paruošęs įsakymą, kuriuo turėjo prasidėti antrasis pasaulinis karas. Tas įsakymas slaptažodyje skambėjo: "Močiutė mirė".

Rugpiūčio 31 naktį, 10 val., Vokietijos informacijos biuras (DNB) paskelbė tokį pranešimą:

"Gleiwitzo radijo stotis nelauktai buvo užimta lenkų partizanų, kurie, slaptai perėję sieną, užėmė stoties pastatus, surišo personalą ir paskelbė atsišaukimą. Tačiau jie greitai buvo kriminalinės policijos įspėtos telefono stoties sargo, nugalėti. Buvo panaudoti ginklai. Yra užmuštų. Išdavikiškas užpuolimas, aišku, turėjo būti ženklas plataus masto puolimo, suplanuoto Varšuvos karo kurstytojų".

Po kelių minučių ta pati žinių agentūra davė daugiau smulkmenų, būtent, kad Gleiwitze lenkai pirmieji atidarę ugnį ir kad per radiją paskelbtame atsišaukime pareiškę —tai savanorių padalinys, kurio tikslas išvaduoti vokiečių užimtas lenkiškas sritis.

Apie vidurnaktį Associated Press atstovas Berlyne Locheris telefonu paprašė Wilhelmstrassės (Vokietijos užs. reik. ministerijos) leidimo vykti į Gleiwitzą. Jam atsakė pats spaudos ir informacijos šefas, ministeris Schmidtas, pranešdamas, kad "maža kibirkštis buvo sukelianti gaisrą, tačiau laimingai jo išvengta; reikia laukti pastovesnės pusiausvyros ir taikos sustiprinimo pačioje Europos širdyje".

Tuo tarpu Wehrmachto, (vokiečių kariuomenės) šarvuoti daliniai jau skubėjo sienos link, o naikintuvų būriai rengėsi bombarduoti Varšuvą.

Visą šį įvykį prieš trejus metus rytų Berlyno filmų gamykla "Defa" atvaizdavo filme vardu **"Gleiwitz Fall".** Filmo autoriai — Kohlhase ir Ruecheris rūpestingai išstudijavo ano meto spaudą, oficialius pranešimus ir kitus šaltinius, ypač tuos, kur buvo kalbama apie Heydricho rūpestingą ir smulkmenišką plano paruošimą. Pažymėtina, kad filmas pagerbė istorinę tiesą: jame nėra propagandinių šūkių. Filmo režisierius Gerhard Klein išvengė vienašališko aiškinimo ir paviršutinio įspūdžio. Tokiu būdu sukurtas dokumentinis vaizdas, be jokių pagražinimų ar tiesos iškreipymų.

Šis filmas neseniai perskridėlė per Elbę į Vakarų Vokietiją. Kol kas jis rodomas tik privačiose salėse specialistams, kad būtų galima nuspręsti, ar rodytinas plačiai visuomenei ar nesukels kokio triukšmo. Kritika nuo Hamburgo iki Vakarų Berlyno visur buvo filmui palanki. Galimas daiktas, kad netrukus Vakarų Vokietijos vyriausybė duos leidimą tą filmą rodyti visuose Vakarų Vokietijos kinuose, nors tuo būdu užgaus tūkstančius vokiečių, kurie tiki į "lenkų surengtą užpuolimą", kaip antrojo pasaulinio karo priežastį.

Tačiau įdomiausia tai, kad po tų spaudos užuominų apie tą filmą, iš nežinia kur staiga išniro **svarbiausias to įvykio dalyvis, pasiryžęs atitaisyti kai kuriuos filmo netikslumus ir paneigti kai kuriuos faktus, nors ir jis pripažino, kad filmas tikrai vaizduoja istorinę tiesą.**

Asmuo, kuris įvykdė nustatytą planą ir turėjo pavaizduoti lenką, yra SS majoras **Helmut Naujocks** (Naujokas). Jis, išėjęs į viešumą, leidosi apklausinėjamas Vakarų Vokietijoje savaitraščio "Der Spiegel".

Naujockas 1939 vasarą tarnavo Gestapo radijo informacijų skyriuje. Vieną dieną (rugpiūčio mėn.) jį pasišaukė Heydrichas ir pasakė:

"Lenkijos padalinimas tarp Vokietijos ir Rusijos jau nuspręstas; dabar reikia tik preteksto, kaip tai įvykdyti. Šis opus reikalas pavedamas jums. Reikia su keliais vyrais užimti Gleiwitzo radijo stotį ir per ją paskelbti atsišaukimą prieš Vokietiją bei paskelbti, kad prasidedanti karinė akcija išvaduoti vokiečių okupuotas Lenkijos žemes. Reikalas yra skubus. Data dar nenustatyta, tačiau privalote būti pasirengęs kiekvienam momentui. Aš pats pranešiu veiksmų pradžią slaptažodžiu: "Močiutė mirė".

(Čia kreipiame dėmesį, kad nacinė Vokietija ir sovietinė Rusija 1939 buvo sutariusios pasidalyti ne tik Lenkija, bet ir **Baltijos valstybėm,** Suomija ir Rumunija. Vokiečiai karą pradėjo dėlto, kad Maskva tam pritarė ir paskatino. Red.)

Sekančią dieną Naujockas vėl buvo pakviestas į Heydricho kabinetą, kur jam buvo duoti tokie nurodymai:

Išvengti bet kokio ryšio su vietos valdžios (Gleiwitzo) organais; neturėti su savim jokių asmeniškų dokumentų, iš kurių būtų matyti vokiška pilietybė ir priklausymas Gestapui ar SS; veikti taip, kad vietos valdžios organų reakcija būtų normali, natūrali.

Radijo stotyje sargybos beveik nėra ir todėl nieko nenujaučiąs personalas bus užklaptas nelūkėtai. Suprantama, jei kiltų kokių painiavų, panaudoti revolverius. Bet kelėtas šūvių į orą tikriausiai atims stoties personalui bet kokį norą priešintis. Būryje bus du esesininkai, tobulai kalbą lenkiškai. Reikia, kad radijo stoties personalas patikėtų, jog juos užpuolę lenkų partizanai, atvykę per sieną. Reikalingas ir įrodymas: "lenkas", kurį nušauna esessininkai, atmušdami partizanus. Iš Sachsenhauseno lagerio bus atsiųsta lavonas "konservas" (lavonas).

Viskas įvyko pagal numatytą planą. Radijo stoties personalas lengvai buvosi izoliuojamas: buvo visi surišti ir uždaryti atskirame kambaryje. Ekspedicijos vadovas davė tuojau "sukilėliams" įsakymą per radiją paskaityti atsišaukimą. Lavonas atgabentas laiku. Naujockas matęs jį iš arti su sukruvintu veidu. "Tačiau — patiksli no žurnalistams Naujockas — ne mes nužudėme Sachsenhauseno belaisvį. Jis į Gleiwitzo stotį buvo atgabentas jau negyvas".

Filmos paskutinėje scenoje "lavonas" parodytas dar gyvas, tik be sąmonės. Du stoties "vadavotojai" paleidžia į jį kelis šūvius ir dingsta tamsoje. Tolumoje pasirodo radijo stoties antenos bokštas su paraša: **"Pirmasis iš 43 milijonų žuvusių".**

Hamburgo valstybės prokuroras Buchholz, pamatęs filmą ir paskaitęs Naujocko pasakojimus, **nutarė buvusį SS majorą suimti ir patardyti,** ar jis nebus padaręs ir daugiau nusikaltimų prieš žmoniškumą — ar nėra karo kriminalistas. Taigi, vyrukas atsisėdo už grotų. "Gleiwitz Fall" tuo būdu dar nebaigtas nė po 25 metų.

J. Sav.

AMERIKOS PABALTIEČIŲ KOMITETAS. Metinis susirinkimas įvyko sausio 12 New Yorke estų namuose. Iš k. į d. pirmoje eilėje — dr. Pijus Grigaitis, Julius Kanguru — estų tautinio komiteto pirmininkas ir Pabaltiečių Komiteto pirmininkas 1964 m., Leonardas Šimutis, buvęs komiteto pirmininkas 1963, prof. P.P. Lejinš, Amerikos latvių sąjungos pirm., p. Berzinš — Latvijos Laisvės Komiteto narys. Antroje eilėje — estų ir latvių laisvinimo veiksnių veikėjai.

JIE VISI BUVO MŪSŲ

Europos Lietuvis sausio 1 pradėjo skelbti ištraukas iš A. Merkelio knygos apie buvusį prezidentą A. Smetoną. Laikraščio redakcija pastebėjo, kad knygoje bus nemaža faktų, kurie buvo negirdėti ar pamiršti. Dėmesį patraukia ne tik faktai, bet ir jų pateikimo forma, kai pradedi skaityti skelbiamas knygos ištraukas. Pvz.:

"Po birželio 15 d. vidudienio prezidentūroj įvykusio paskutinio posėdžio respublikos prezidentas pageidavo vienokio ar kitokio vyriausybės apsisprendimo; tačiau ši jo nedavė, lyg tuo norėdama pareikšti savo respublikos prezidento visišką ignoravimą ir nuo jo atsiribojimą. Iš tikrųjų gi staigiai pražūtingų įvykių užklupta, nepajėgdama greit surasti vieningo sprendimo, netekus galvos, jis visiškai pakriko. Nors tuo metu prezidentūroje nebuvo generolo St. Raštikio nė kvapo, tačiau jis su tam tikru sarkazmu savo atsiminimuose vaizduoja apie ten vykusį sąmyšį ir jo priežastis. Apie tuos gen. St. Raštikio postringavimus viena tegalima pasakyti: satis eloquentiae, sapientiae parum".

Šioje ištraukoje jau krinta į akis, viena, stiliaus parinkimas, antra, minties eiga. Stilius: Raštikio "postringavimai", Raštikis "pagiežos vedamas", Raštikio "tam tikras sarkazmas" — tai pigus publicistinis tonas, kuris siekia kitaip galvojantį ar kalbantį suniekinti. Tenka suabejoti, kad knygai apie Lietuvos prezidentą tatai pritiktų.

Antra, minties eigoje knygos autorius nesiriboja faktais. Teikdamas faktą, kad vyriausybė "apsisprendimo nedavė", jau prideda savo komentarus: lyg ji to nepajėgė, lyg ji norėjo ignoruoti prezidentą. Tai jau ne faktai, bet autoriaus samprotavimai, prieš kuriuos galėtų būti lygiu orumu skelbiami

SPAUDA

samprotavimai, kad vyriausybės nariai "sprendimo nedavė", lyg pagerbdami konstituciją ir palikdami prezidentui konstitucijos skirtą teisę nuspręsti politinę liniją...

Tokiais komentarais siekiama "apologetinių" tikslų: nubaltinti prezidentą ir apkaltinti vyriausybę. Tai ta pati, mūsų įsitikinimu, klaida, kurią buvo padaręs prezidentas Smetona, kada paskelbė savo "Pro memoria". Jis irgi visą atsakomybę vertė vyriausybei, partijom, rodydamas, kad jis buvęs bejėgis. Tada prezidento "Pro Memoria", pasiekusi Lietuvą, sukėlė karčias reakcijas ir replikas, visuomenę suskaldė.

Tada tai buvo suprantama. Įvykiai buvo toki artimi, kad veikė jausmai ir ambicijos. Norėtum tikėti, kad dabar jau atėjo laikas žiūrėti istoriškai, ne "apologetiškai", ne polemiškai. Dabar, ir tiem patiem faktam, nors ir kaip jie būtų skaudūs, galima surasti perteikimo formą, kuri neprovokuotų skaitytojų, kuri neverstų skaitytojų dalies manyti, kad tai buvo tik vienos grupės prezidentas, o ne Lietuvos.

Eilinėje laikraštinėje spaudoje pasitaiko visokių nukrypimų, iš kurių iškopiam ir vėl įkrintam, bet iš knygos norėtum laukti didesnio atsargumo. Ir kol knyga dar neišleista, pageidautum, kad būtų dar sykį patikrinti žodžiai, atsižvelgiant į tai, kad knyga turėtų sudaryti skaitytojui įspūdį, jog ir prezidentas ir vyriausybė tai buvo **mūsų** prezidentas, **mūsų** vyriausybė, **mūsų** partijos ir **mūsų** visuomenė.

KONGR. LIPSCOMB PAGERBIMAS

Los Angeles, Calif. — Kongresmanas Glenard P. Lipscomb (R.-Calif.), rezoliucijų pradininkas JAV Kongrese Pabaltijo kraštų laisvinimo reikalu, bus pagerbtas Kalifornijos pabaltiečių vasario 15 d., šeštadienį, 7 val. vakare Sheraton-West viešbutyje, 2965 Wilshire Blvd., kur jo garbei ruošiami iškilmingi pietūs. Pagerbimą rengia Rezoliucijoms Remti Komiteto vadovybė.

Lietuvių vardu pietų metu žodį tars Lietuvos konsulas dr. Bielskis, LB Los Angeles apylinkės pirm. Antanas Skirius ir Alto skyriaus pirm. Jonas Motiejūnas. Taip pat trumpą žodį tars prof. dr. Pranas Padalis, kuris rytojaus dieną bus pagrindiniu kalbėtoju Vasario 16 minėjime.

Po oficialiosios dalies bus trumpa meninė programėlė. Iš lietuvių joje pasirodys solistai Birutė ir Rimtautas Dabšiai, akomponuojant kompozitoriui Broniui Budriūnui.

Pagerbimas yra viešas. Į jį kviečiami visi lietuviai, kurie tik nori prisidėti prie pagerbimo, šio žymaus amerikiečio ir didelio Lietuvos ir lietuvių reikalų gynėjo. Bilieto kaina vienam asmeniui 7 dol. Bilietus galima gauti pas komiteto vadovybės narius. Galima užsisakyti ir paštu, rašant: Rezoliucijoms Remti Komitetas, Post Office Box 77048, Los Angeles, California, 90007. (-lt)

KONGRESMANAS GLENARD P. LIPSCOM (R.—Calif.). JAV-bių Kongrese rezoliucijų Lietuvos bylos reikalu pradininkas, bus pagerbiamas Kalifornijos pabaltiečių vasario 15 Los Angeles mieste.

KYŠIO ISTORIJOS PRIEŠ RINKIMUS?

Eisenhowerio vyriausybei buvo pridaryta nemalonumų su byla dėl Goldfine dovanų. Dabar nemalonumai nukreipti į prezidentą Johnsoną, kai yra tardomas jo globotinis buvęs demokratų senate sekretorius R. G. Bakeris. Tarp daugelio Bakerio aferų dabar iškelta

DĖL KO SEROVAS NUSODINTAS

Ivan Serovas, karinės žvalgybos šefas, neteko tarnybos ir buvo suimtas, kai buvo išaiškintas Sovietų agentas Švedijos pulkininkas Wennerstroem; taip pat kai buvo išaiškintas CIA agentas Sovietų žvalgybos pulkininkas Penkovskis. Serovos vietoj paskirtas 58 metų gen. Piotr Ivašutin, pareigūnas iš Smerš (kontžvalgybos įstaiga); sakoma, kad jam pavesta išvalyti pačią žvalgybą.

dar ir jo dovana 1959 pačia senatoriui Johnsonui — stereo fonografas už 542 dol.

— **Prezidento Johnsono** planui sumažinti mokesčius iš 18 procentų iki 14 senato finansų komisija sausio 22 pritarė. Sumažinimas paliktų mokėtojo kišeniuose kas mėnuo 800 mil. dol.

— **Prez. Johnsonas** yra apsidraudęs 200,000, moka kasmet po 6,000 dol.

Skandalas dėl vėžio

New Yorke iškilo afera Sloan-Kettering institute, kurio tyrinėtojai žydų chroninių ligų ligoninėje skiepijo ligonius vėžio celėm. Paskiepijo kelis šimtus ir penki jau yra mirę. Aiškina, kad ligoniai buvo sutikę savanoriškai duotis skiepijami. Taisyklės reikalauja, kad jie būtų sutikę raštu.

DABAR JŪS GALITE APLANKYTI savo artimuosius Lietuvoje.

Mūsų įstaiga taip pat sutvarko pramogines ir bimio kelionės į visas Sovietų Sąjungos valdomas kraštus. Mes parūpiname vizas, sutvarkome rezervacijas ir kt. Smulkesnėms informacijoms rašykite/skambinkite daugiausia patyrusiam kelionių biurui į Rytų Europą

COSMOS TRAVEL BUREAU, Inc.

45 W. 45 Street, New York 36, N.Y. • Tel. Circle 5-7711

Cosmos Parcels Express Corporation

Paskubina jūsų siuntinį jūsų draugams ir giminėms į bet kurią SSSR dalį. . . . . Licensed by V/O Vneshposiltorg

SIUNTINIAI APDRAUSTI — PRISTATYMAS GARANTUOTAS
— GAVĖJAS NIEKO NEMOKA —

Visuose mūsų skyriuose jūs rasite didelį pasirinkimą medžiagų moteriškiems ir vyriškiems drabužiams ir tuo sutaupysite nei perkant kitur. Jūs galite gauti ir kitokių reikmenų tinkamų siuntiniams pigiau nei bet kur kitur. Dėl papildomų informacijų ir nemokamų kainaraščių rašykite ar aplankykite jums artimiausią skyrių:

- NEW YORK, 3, N. Y. — 39 - 2nd Avenue — AL 4-5456
- NEW YORK 11, N. Y. — 135 W. 14th Street — CH 3-2583
- BROOKLYN 11, N. Y. — 370 Union Avenue — EV 4-4952
- BROOKLYN 7, N. Y. — 600 Sutter Avenue — DI 5-8808
- ATHOL, Mass. — 61 Mt. Pleasant Street — CH 9-6245
- BOSTON 18, Mass. — 271 Shawmut Avenue — LI 2-1767
- SOUTH BOSTON, Mass. — 359 West Broadway — Tel. 268-0068
- BUFALLO 6, N. Y. — 332 Fillmore Avenue — TL 6-2674
- CHICAGO 22, Ill. — 2222 W. Chicago Avenue — BR 8-6966
- CHICAGO 8, Ill. — 3212 So. Halstead Street — WA 5-2737
- CLEVELAND 13, Ohio — 904 Literary Road — TO 1-1068
- DETROIT, Mich. — 7300 Michigan Avenue — VI 1-5355
- GRAND RAPIDS, Mich. — 636-38 Bridge St., N.W. — GL 82256
- HAMTRANCK, Mich. — 11333 Jos. Campau — TO 7-7575
- HARTFORD 14, Conn. — 200 Franklin Av., Tel. 2338030, 2460215
- IRVINGTON 11, N. J. — 762 Springfield Ave. — ES 2-4065
- YOUNGSTOWN 3, Ohio — 21 Fifth Avenue — RI 3-0440
- YONKERS, N. Y. — 555 Nepperhan Ave — GR 6-2681
- LOS ANGELES 22, Calif. — 960 So. Atlantic Blvd. — AN 1-2994
- LAKEWOOD, N. J. — 126 - 4th Street — FO 3-8569
- NEWARK 3, N. J. — 428 Springfield Avenue — BI 3-1797
- NEW HAVEN, Conn. — 509 Congress Ave. — LO 2-1446
- PATERSON 1, N. J. — 99 Main Street — MU 4-4619
- PASSAIC, N. J. — 176 Market Street — GR 2-6387
- PHILADELPHIA 23, Pa. — 525 W. Girard Ave. — PO 5-5892
- PITTSBURGH 3, Pa. — 1307 E. Carson Street — HU 1-2750
- SAN FRANCISCO, Calif. — 2076 Sutter Street — FI 6-1571
- WATERBURY, Conn. — 6 John Street — PL 6-6766
- WORCESTER, Mass. — 174 Millbury Street — SW 8-2868

WEISS & KATZ, INC.

187 ORCHARD ST., N. Y. C. Tel. GR 7-1130

DIDMENŲ IR MAŽMENŲ PREKYBA
DIDELIS PASIRINKIMAS AUDINIŲ

- vyrų ir moterų eilutėm, apsiaustam, suknelėm ir kt.
- Audiniai angliškos ir vietinės vilnos, šilko, medvilnės.
- Specialiai žemos kainos siunčiant audinius į užsienį.
- Mes padidinome savo patalpas, kad galėtume geriau patarnauti klijentam. Prašome užeiti ir pasižiūrėti!

SIŲSKITE Į LIETUVĄ IR SSSR
DOVANŲ SIUNTINIUS

— gerą atraižą medžiagos paltui, kostiumui, suknelei! Pasirūpinkite medžiagos išsiuntimu TUOJAU!

Išpardavimas nepaprastai žemom URMO KAINOM

atraižų vilnonės medžiagos - importuotos ir vietinės — 3 - jose krautuvėse

S. BECKENSTEIN, Inc.

118-125-130 ORCHARD STREET — GR 5-4525

Cor. DELANCY, N.Y.C.

KRAUTUVĖS ATVIROS KASDIEN IR SEKMADIENIAIS, IŠSKYRUS ŠEŠTADIENIUS, NUO 9 RYTO IKI 6:30 VAK.

S. Beckenteino krautuvėse kalbama rusiškai, lenkiškai, ukrainiškai

Važiuoti BMT išlipant Essex Street, keltis elevatorium į viršų, arba IND traukiniu D-6 Avenue iki Delancey Street.

Atsineškite šį skelbimą, kuris bus ypatingai įvertintas

VILNONĖS MEDŽIAGOS JŪSŲ ARTIMIESIEMS
IMPORTUOTOS IR VIETINĖS

Vilnonės medžiagos kostiumams, paltams ir suknelėms. Taip pat šilkinės, maišytos, spalvotos, lovoms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai — Geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant pakietus į Europą. Užeikite ir įsitikinsite!

SUPERIOR PIECE GOODS CORP.

200 Orchard St. Tel. AL 4-8319 New York 2, N. Y.

CRANE SAVINGS & Loan Association

B. B. PIETKIEWICZ, Pres.

47 and Rockwell Street. Tel. LAfayette 3-1083

Nemokamai vieta automobiliams

4 1/2% ON INVESTMENT ACCOUNTS

Mokame nuo 1962 metų vasario 1 dienos

Pinigai įdėti prieš mėnesio 15 d. duoda dividendus už visą mėnesį.

Dividendai mokami sausio ir liepos 31 d.

Prašome aplankyti naują mūsų namą.

VALANDOS: Pirmd. ir ketvirt. 9:00 ryto — 8:30 vakaro; Antrad. ir penktadienį 9:00 ryto — 5:00 vakaro; Šeštadienais 9:00 ryto — 12:00 dienos. Trečiadieniais uždaryta.

DARBININKAS 910 WILLOUGHBY AVE. BROOKLYN 21, N. Y.

Editorial Office GL 5-7281 • Business Office GL 2-2923

THE WORKER (Title Copyright) By FRANCISCAN FATHERS
Eina nuo 1915 metų. 1951 sujungė AMERIKĄ, LDS ORGANĄ DARBININKĄ ir LIETUVIŲ ŽINIAS

Second-class postage paid at Brooklyn Post Office

Published semi-weekly except holiday weeks and July and First week in August when published weekly.

Prenumeratos kaina $7.00 — Subscription per year $7.00

Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA. Vyr. red. S. SUZIEDELIS

Straipsnius ir korespondencijas redakcija talpo savo nuožiūra. Nenaudoti straipsniai saugomi ir grąžinami autoriams prašant. Pavardė pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Vasario 16 sovietam nemaloni

Vasario 16 yra nemaloni rakštis Lietuvos pavergėjo gerklėje. Negali užginčyti fakto, kad Lietuvos valstybė 1918 metais buvo atkurta ir gražiai nepriklausomai tvarkėsi visą dvidešimtmetį. Pirmos bolševikinės okupacijos metu (1940-41) patys rusai Lietuvą vadino "Mažąja Amerika"—tiek ji buvo toli pažengusi, kai nusikratė caristinės nelaisvės ir išvengė bolševikinės diktatūros.

Bolševikai nieko kito negalėjo paveikti, kaip juodinti ir niekinti Nepriklausomos Lietuvos laikus. Gi daugumą Nepriklausomos Lietuvos kūrėjų, politikų ir kultūrininkų, visuomenės veikėjų, sąmoningų ūkininkų ir darbininkų jau pirmu vežimu išslavė iš Lietuvos — pripildė kalėjimus ir Sibiro koncentracijos stovyklas. Tuo būdu buvo išlieta pirmoji pagieža mažai tautai, kuri Vasario 16 aktu drįso nutraukti ryšius su kaimyne Rusija, savo pavergėja, ir savarankiškai bei pažangiai tvarkytis. Vasario 16 buvo ir liko kaulu vilko koserėje.

★

Dabarties metu, antros sovietinės okupacijos laikais, Vasario 16 ne mažiau sprangina bolševikinę propagandą. Vasario 16 minėjimai Lietuvos okupantui yra nemalonūs ir kartūs, nes per visą laisvą pasaulį nueina banga protestų ir priminimų, kas Lietuvai padaryta. Stipriau, negu kitomis kuriomis progomis, išsilieja patriotiniai jausmai laisvųjų lietuvių ir skaudūs dūsavimai Lietuvoje.

Okupantas buvo bandęs prieš metus kitus iškelti savąjį "Nepriklausomos Lietuvos paskelbimą" — kapsukinį, 1918 metų gruodžio mėn., kad atsvertų Vasario 16, o dabartinę okupaciją surištų su anais laikais. Toji išdaiga, deja, nepavyko, nes nėra jau taip lengva istorinius faktus falsifikuoti.

Istorijoje tėra žinomas vienas Lietuvos nepriklausomybės paskelbimas, o ne du. Tiktai Vasario 16 pagrindu buvo atkurta senoji Lietuvos valstybė ir užmegzti nauji tarptautiniai ryšiai su užsienio valstybėmis. Sovietų Rusija irgi tuo pagrindu užmezgė su Lietuva diplomatinius ryšius, sudarė sutartis, nustatė 1920 metų sienas. Tose sutartyse nebuvo jokios kalbos apie kažkokią "proletarinę Lietuvos vyriausybę" 1918 metų pabaigoje. Tai buvo fikcija ir tokia istorijoje liko.

★

Šiandien Lietuva nėra tokios tamsos apvilkta, kaip buvo prieš Vasario 16. Caristinė žiauri okupacija, trukusi 120 metų, ir lenkų savinimasis kelių šimtų metų Lietuvos praeities, Lietuvą tartum buvo išbraukę iš gyvųjų tarpo. Mažai kas pažino tą nedidelį kraštą prie Baltijos marių. Amerikon atvykstantieji lietuviai buvo užrašomi "rusais" ar "lenkais". Dabar tokių nesąmonių nepasitaiko, nebent pats lietuvis savo vardo išsižada. Nors ir pavergta, Lietuva gerai žinoma. Sovietam nėra jau taip lengva Lietuvos vardą užtrinti, jei ir bando tai daryti žemėlapiuose ar knygose. Tiesa prasimuša pro melą.

Prasimuša nemaloniai. Vis primindama, kad Lietuva yra užgrobta, nepriklausoma valstybė užgniauta, lietuvių tauta slėgiama ir rusinama. Vasario 16 minėjimai visa tai primena nepaneigiamais faktais.

Turėdamas tai galvoj, Lietuvos okupantas griebiasi naujų priemonių drumsti Vasario 16 minėjimus. Apie tai sekantį kartą.

LB atstovų suvažiavimas New Yorke

Sausio 18-19 New Yorke buvo susirinkę apie 100 LB apylinkių veikėjų, šeštadieninių mokyklų mokytojų, literatų, tautinių ansamblių vadovų iš Connecticut, Maryland, Massachusetts, New Jersey, New York, Pennsylvania valstybių pasitarti lietuviškaisiais reikalais.

Įvedamąjį pranešimą apie **JAV LB organizacinę sąrangą ir bendruomenės organizuoto reiškimosi reikalą bei prasmę** padarė iš Chicagos atvykęs LB Centro Valdybos pirmininkas J. Jasaitis.

Diskusijose iškelta, kad LB organai turi aktyviau įsijungti į Lietuvos laisvės kovą ir pasveikinta Hartfordo LB apygardos iniciatyva prie Connecticuto autostradų pastatyti skelbimų lentas su Lietuvai laisvės reikalaujančiais įrašais; kad LB Taryba būtų renkama proporcine sistema ir kad šalia visuotiniais balsavimais rinktų atstovų Tarybos sudėtin būtų įtraukti ir JAV lietuvių didžiųjų organizacijų atstovai; kad JAV lietuvių bendruomenei PLB seime atstovautų tiesioginiu būdu rinkti atstovai, o ne LB Taryba; kad Centro Valdyba turėtų samdyt bent pusdienį reikalų vedėją; kad bendruomeninės veiklos pagrindas yra apylinkė, bet daug kur LB apylinkėms stinga lietuvybės apaštalų.

V. Čižiūnas ir J. Ruzgienė referavo **lietuvių jaunimo problemas ir lietuvybės padėtį šeimoje.**

Pagal Čižiūną, jaunimui lietuvybės pagrindą tegali sumūryti tėvai, kurie betgi tuo atžvilgiu neretai neatlieka savo pareigos. Bendruomenės organai taip pat gali jaunimo lietuvybei daug gelbėti, stebėdami ir registruodami, kodėl, kur ir kaip iš lietuvių bendruomenės jaunimas nutrupa, taip pat organizuodami bei aktyvindami jaunimo ir vyresniųjų bendravimą ir bendradarbiavimą.

J. Ruzgienė taip pat nusiskundė lietuvių tėvų nerūpestingumu savo vaikus lietuviškai auklėti. Pasitaiką nemaža šeimų, kurios stačiai išduoda lietuvių kalbą, nors esą ir labai patrauklių tėvų pavyzdžių. Lietuvių šeimos tautinį charakterį labai žlugdo besaikis televizijos vartojimas.

Diskusijose iškelta, kad išeivijos jaunimo nulietuvėjimas glaudžiai siejasi su moralės pašliejimu. Tautinio atsparumo ypač stinganėios jaunosios šeimos. Buvo nusiskųsta, kad vadovėliai mažiesiems perkrauti sunkiai suvokiamų žodžių ir pageidauta, kad LB organai daugiau rodytų pastangų organizuoti jaunimo tarpusavio bendravimą, kad būtų organizuojami motinų seminarai ar kokie "pirmadieniai" šeimos lietuvybės klausimais, kad būtų organizuojamos lietuviškųjų mokyklų mokytojų savaitės ar dienos, pasidalint savo patirtimi, ir kad nuo mažumės lietuviukai jau būtų įvesdinti į lietuvių bendruomenę iškilmingomis apeigomis, įteikiant Lietuvių knygelę, kurioj mažasis lietuvis periodiškai lipintų nors ir smulkios vertės tautinio solidarumo įnašų ženklelius. Buvo taip pat prisiminta, kad aukštąjį mokslą lietuvių eina daug didesnis procentas negu amerikiečių.

R. Kezys nušvietė **jaunimo požiūrį į LB organų uždavinius.** Esą jaunimas suprantąs savo santykius su LB organais, kaip sūnaus su tėvu, bet ne kaip darbėmis su darbdaviu. LB turėtų skirti 1000 dol. stipendiją tam, kas lituanistine tema rašytų disertaciją ar šiaip studiją. LB turėtų parūpinti jaunimo susiėjimams tinkamas patalpas, o rytinio pakraščio LB organai turėtų įsigyti stovyklavietę jaunimui ir aktyviau remti tautinius ansamblius bei jaunimo veikiančias organizacijas.

Diskusijose buvo pageidauta jaunimo vadovų kursų, daugiau traukti jaunimą į Lietuvos laisvės kovą, kur tik galima, leisti jaunimui reprezentuoti lietuvius ir Lietuvą, glaudinti jaunimo bendravimą su vyresne karta, kad lietuvių, panašiai kaip žydų pobūviuose jaunimas dalyvautų drauge su senimu, ir kad LB organai daugiau skirtų dėmesio sporto vaidmeniui, jaunimą ugdant.

J. Matulaitienė ir O. Ivaškienė painformavo apie **tautinių šokių ansamblius ir pasaulinės parodos lietuvių šventę.** Pageidavo, kad LB Centro Valdyba organizuotų tautinių šokių ansamblių vadovų seminarą ar kursus.

LB apygardų ir apylinkių kai kurių atstovų pranešimuose pasigesta **lietuvių komiteto pasaulinei parodai informacijų,** kas ir kaip jį sudarė ir kam jis atsakingas; taip pat pageidauta, kad būtų išleista tautinių paveikslų, kaip Vytauto Didžiojo, Mindaugo vainikavimo karalium ir p.

Centro Valdybos pirmininkas nusiskundė, kad LB apylinkių organai nerangiai atsiliepia į raštus, neuoliai renka tautinio solidarumo įnašus, neinformuoja C.V. apie savo sudėties ir adresų pasikeitimus.

Lietuvių komiteto pasaulinei parodai narys K. Vasiliauskas pranešė, kad pasaulinėj parodoj **lietuviai pasirodys su tautiniais šokiais, kuriems jau įsiregistravę 20 ansamblių su apie 400 šokėjų, ir su jungtiniu choru, kuriam jau įsiregistravę 38 chorai su apie 1,500 dainininkų.** Pasirodymo išlaidos sieksią apie 30,000 dol. Kadangi pasirodymas parodos lankytojams bus nemokamas, išlaidoms atlyginti telieka aukos.

Prel. J. Balkūnas, vienas iš LKPP finansų garbės globėjų, ir dr. B. Radzivanas ir K. Vasiliauskas skatino LB veikėjus kuo uoliau įsitraukti **į lėšų telkimą lietuvių pasirodymui pasaulinėje parodoje.** Pasitarimas pavedė LB Cent. Valdybos pirmininkui išsiaiškinti LB santykių pobūdį su LKPP, kad neliktų jokių neaiškumų. Mat, LKPP yra sudarytas LB organų iniciatyva, bet lietuviškų organizacijų atstovų bei visuomenės veikėjų susirinkimo ir nėra LB organams priklausomas.

Suvažiavimas parodė šio Amerikos pakraščio LB du patrauklius bruožus: **(a) gražų būrį tautinės bendruomenės idealistų, nuoširdžiai atsidėjusių lietuviškiems reikalams ir (b) blaivų ir konstruktyvų dalykų svarstymą, atseit, intelektualinį pajėgumą.** Patriotinės pasitarimo nuotaikos ir tautinio solidarumo dvasia yra didelis LB kapitalas bei visuomeninė jėga.

Suvažiavimą organizavo LB N.Y. apygardos valdyba. **Vf. Vt.**

PREZIDIUMAS. Iš k. į d. Pr. Pauliukonis, St. Lušys, A. Dračunevičius, J. Karys, J. Jasaitis.

SUVAŽIAVIMO dalyviai, Abi nuotraukos P. Ąžuolo.

Kišenvagis

TAPATI MUKERDŽI

(2)

— Ne, tiktai ne Mandodari! — sušuko Hridis, suvokęs, ką mergaitė norėjo pasakyti.

Prisiminimuose, lyg iš kokios tamsos, išniro motinos paveikslas ir pasigirdo mielas jos balsas. Taip, vieną saulėtą popietę, kai prie jų namų balandžiai burkavo, motina jam sekė pasaką.

— Ne!—jis dar kartą pakartojo. — Jokia mergaitė nenorėtų būti to Ravanos berno žmona. Esu tikras!

— Kaip jūs teisingai galvojate, — nusijuokė Aruna. — Jokia mergaitė nenorėtų . . .

— Ko nenorėtų? Tiktai vardo ar ir to vyro? (O mielas dangau, ir kam jis pradėjo dometis, ko ji norėtų, ar nenorėtų?).

— Abiejų: nei vardo nei tokio vyro. Kas gi nori pikto ir nedoro žmogaus?

Tas klausimas buvo drauge ir atsakymas Hridžiui. Mergaitė to nenuvokė, bet jis gerai žinojo.

— Pikti žmonės yra taip pat žmonės. Ar ne? — prasitarė Hridis. — Jie turi gyventi, turi valgyti, gali būti alkani. Kaip manai? Ir ką gi laikai piktu, nedoru žmogum?

— Piktu? — susimąstė Aruna, suraukusi kaktą. — Na, tokį, kaip Ravanos Mandodaris, ar ne? — nusijuokė ir po valandėlės dar pridėjo: — Žinoma, kitoks, negu jūs. Jūs geras. Mane gelbstite, kitiem padedate . . .

Hridis vos susilaikė nepasakęs, kaip jis kitiem "pagelbsti". Staiga jis sušuko:

— Valgyti! Eime pavalgyti, — tempė mergaitę ton pusėn, kur girdėjos lėkščių cinksėjimas ir muzika.

— Ne, šeima manęs užsieškos, — spyrėsi Aruna. — Aš turiu juos surasti. Jūs žadėjote, — maldaujamai pažvelgė į savo gelbėtoją.

— Pirma pavalgykime, Aruna. Esu labai išalkęs.

Kai atsisėdo prie stalo, Hridį persmelkė nemalonus jausmas: jis neturėjo pinigų. Jau buvo beprasižiojęs, kad "pinigus užmiršęs namie", kai Aruna pakišo savo piniginę:

— Aš turiu su savim. Prašau mokėti už abu.

Aruna nušvito pasitenkinimu, kad Hridis neatmetė jos pasiūlos. Piniginėje buvo kelios monetos ir dvi poperinės rupijos, suvyniotos į nosinaitę su raudonais paukštukais ir dantytais krašteliais.

Aruna taip pat buvo išalkusi. Bet ji daug greičiau pavalgė, negu Hridis, sotinęs savo žvėrišką alkį ir spoksojęs į mergaitę.

— Dabar aš vėl stipri ir galiu eiti ieškoti savųjų, — priminė savo palydovui, kad tas nepamirštų, o jis tebelamojo.

— Bet jūs dar valgykite neskubėdami, valgykite visai ramiai.

"Valgykite ramiai!" — tuos žodžius buvo kažkas sakęs prieš daugelį metų mažoje jaukioje trobelėje. "Ar ne motina?".

Nuo tos minties Hridžiui dilgtelėjo paširdyje. Buvo taip gaila, taip gaila. Net Aruna pastebėjo tamsų jo veido šešėlį.

— Aš turiu jums pinigus grąžinti, — pasakė. Bet kam jis tai pasakė?

Tuo tarpu Aruna klyktelėjo lyg vaikas:

— Žiūrėk, Dada, tik žiūrėk! Stebukladaris! Jis prarijo ugnį kalaviją. Ak!

Hridis apstulbo. Ne dėl to stebukladario, bet dėl Arunos žodžių. Ji pavadino "Dada", broliu, didžiuoju broliu!

Ne, jam tik pasigirdo. Kol dar nepradėjo kvailai elgtis, apžavėtos tos mergiščios, jis turi nutraukti nuo kaklo grandinėlę ir dingti. Tuojau, dabar, kai alkis buvo apramintas ir pirštai vikresni.

Kišenvagis jau pradėjo miklinti savo akrobatiškus pirštus, kai Aruna vėl sušuko:

— Dada, sustokime valandėlei ir pažiūrėkime! Prašau!

Aruna nugriebė palydovą už rankovės. Jos akys nušvito kaip saulė. Ilga kasa, nutysusi per pečius, siūbavo į visas šalis iš susijaudinimo. Aruna krykštė:

— Aš taip mėgstu tuos burtus!

Hridis sustojo. Jiedu žiūrėjo įvairių išdaigų. Aruna aiksėjo, džiaugėsi patenkinta. Staiga netoliese nesavu balsu sušuko: "Laikykite vagį!" Hridis krūptelėjo. Šaukė jauna moteris, nuo kurios bėgo vyriškis, dingęs minioje, kaip vandens verpete. Aplinkui žmonės sujudo, vienas kitas negailestingai juokėsi: "Kvaišiem pamoka! Kas gi kraunasi ant savęs tiek brangenybių ir gundo kišenvagius!"

Kišenvagiai. Aruna suvirpo. Svaigus drebulys, kuris apima žmogų nusigėrusį arba įkvėpusį labai stipraus gėlių aromato, nuvilnijo Hridžio kūnu, kai jis pajuto, kad Aruna nusigriebė jo rankos. Netrukus vėl paleido, tačiau ne dėlto, kad būtų pajutusi, jog padoriai mergaitei nedera kabintis už vyriškio rankos. Jai reikėjo abiejų rankų nusegti nuo kaklo grandinėlei.

— Imk, Dada, tą mano grandinėlę, — atkišo ją Hridžiui. — Iš tikrųjų nėra protinga auksu gundyti vagis. Pas tave bus saugu. Aš galėsiu be jokio rūpesčio žiūrėti visų tų įdomybių, kol rasime maniškius.

Hridis turėjo delne brangenybę, kurią tykojo nudžiauti. Grandinėlė buvo dar šilta mergaitės kvėpavimo. Bet jis nejautė džiaugsmo, o gėlą, lyg gyvatės kandį. Jį siutino pasitikėjimas švelnios būtybės, kuri vadino jį "Dada" ir laikė geru

Tuo metu pro šalį ėjo du bernai, nublizginę savo plaukus stipriai trenkiančiu tepalu. Vienas atsigręžė, pažiūrėjo į Arunį gašliu žvilgsniu ir kibliai stumtelėjo. Aruna išblyško. Hridis viena akimirka griebė tą pašlemeką už kupros ir stipriai supurtė:

— Kaip tu drįsti!

—Atsiprašau, — tas vos suvėbleno. — Nemaniau, kad tai jūsų žmona. Nesusipratimas . . Atleiskite ir paleiskite! Prašau.

Hridis paleido, bet to berno žodžiai liko: "Nemaniau, kad tai jūsų žmona . . ." Aruna surimtėjo ir susigūžė, nes buvo paliestas jos nekaltumas ir dorumas, palaikius ją kažkieno "žmona". Pasijuto nejaukiai vyriškio globoje. Baugiai apsidairė. Jos žvilgsnis užgriebė rausvą, tvaskančią apyrankę, išstatytą parduoti. Vienu akimirksniu dingo nemalonus jausmas, ir vėl pasijuto nekaltu, bekrykštaujančiu vaiku:

— Žiūrėk, Dada, Žiūrėk! Kaip tiktai tokios ieškojau! Tai apyrankė! Neturiu prie savęs tiek pinigų. Namiškiai turėtų, bet kur juos rasi? Jie bus beprotiškai sunerimę, manęs beieškodami. Eime! Aš kada nors vis tiek tą apyrankę nusipirksiu. Tai pati gražiausia puošmena, kurią kada nors eus mačiusi.

Aruna atsiduso, ir abudu nusiplakė toliau. Kišenvagį tebeslėgė mergaitės pasitikėjimas, o ją — kaip gaila! — ta apyrankė. Aruna ko neverkė. Hridis siuto, bet valdėsi, ramino mergaitę, rodydamas visokias prekymečio įdomybes, kad ji užsimirštų. Aruna išpasakojo savo giminės praeitį ir tai, kas jos laukia:

— Kai užsimenamos mano vedybos, sako, reikėtų kraičio penkių tolų aukso brangenybėm . . .

"Tai driskiai!", pagalvojo Hridis. "Ar neužtenka vyrui to turto, kuriuo ji gaubiasi: mielas šypsnis, nekaltos akys, švelnučiai veido bruožai . . . Ak, tu mano diege, ir kam apie tai galvoti?"

Hridis kišenėje užčiuopė Arunos grandinėlę. Svilino kaip ugnis. Seniai turėjo mesti sekiojęs tą mergaitę ir dūmęs pas vagišius pasakoti, kaip lengvai ją gavo. Visi juoktųsi, netikėtų. "Atrado kvaišę! Meluoji, kaip pelų maišas". Kas patikėtų? Kas gi patikėtų, kad jis — kišenvagių pažiba — štai stumdosi minioje be jokio "darbo" . . .

Jie užėjo palapinę, prie kurios buvo šaukiama: "Gydoma nuo visokių nelaimių"!. Prie tos palapinės ant senos dėžės sėdėjo moteris, apglėbusi du išvargusius vaikus. Kita, dar senesnė, rangėsi žemėje su miegančiu kūdikiu ir gailiai dūsavo. Aruna prišoko, kaip žaibo trenkta:

— Mamute, neverk, aš čia! Neverk!

Sumišime Hridis galėjo dingti nepastebėtas. Niekas juo nesidomėjo. "Dabar pats laikas" — pagalvojo ir pasitikrino, ar kišenėje tebėra grandinėlė. Pirštai ją glostė, kaip gyvatės nugarą, skaičiuodami narelius. Jie buvo slidus. "Dabar pats laikas iš čia išslysti" . . .

Aruna prišoko ir vėl jį užvaldė.

— Čia mano Dada, — apskelbė visiem, — jis mane globstė, valgydino ir čia atvedė. (Visai užmiršo, kad už valgį pati mokėjo!). Dabar, mamyte, neverk!

(nukelta į 4 psl.)

KŪRYBOS PRIEDAS

VIKTORAS VIZGIRDA — Peisažas (Iš knygos "Art Collection").

Pranciškonų meno kolekcija

LIETUVIŲ tarpe, turbūt, nėra kitų tokių meno rinkėjų, kaip tėvai pranciškonai. Jie turi didelę meno kolekciją, kurią išstačius parodoje, būtų ko pasižiūrėti ir pasidžiaugti.

Dalį tos kolekcijos randame išleistoje knygoje **"Art Collection of the Lithuanian Franciscan Fathers"**. Knyga ne tik supažindina su jų menu, bet kartu pavaizduoja pranciškonų gražias pastangas remti lietuvišką kūrybą.

Kaip susidarė kolekcija?

Pradėję kurtis Amerikoje, tvarkydami pirktus namus, jus remontuodami, įrengdami įvairias šventoves, pasikvietė lietuvius dailininkus. Ir tie neapvylė: dailininkai kūrė tai, kas lietuviui buvo daug arčiau širdies.

Iš kitos pusės, perėmę leisti "Aidų" kultūros žurnalą, susipažino su daugeliu lietuvių menininkų, jų darbo sąlygomis, kūryba. Tada ir kilo mintis: kiek leidžia sąlygos, telkti lietuvių dailininkų kūrinius, kad jie neišsibarstytų ir nežūtų.

Svarbiausias šios kolekcijos organizatorius yra **Tėv. Jurgis Gailiušis, O.F.M.,** pranciškonų vienuolijos ilgametis provincijolas. Jis užsakė įvairių religinės tematikos kūrinių, visą laiką domėjosi lietuvių dailininkų kūryba. Didis meno entuziastas yra ir **Tėv. Leonardas Andriekus, O.F.M.,** surinkęs nemaža A. Galdiko ir kitų dailininkų kūrinių.

Kodėl reikėjo knygos?

Didžiausias meno centras yra Kennebunkporto vienuolyne, kur vasarą apsilanko labai daug įvairių tautų turistų. Jiem nuolat reikia aiškinti, kas tas lietuvių menas, kad jo yra ne tik čia, bet ir kituose vienuolynuose. Taip ir kilo mintis — išleisti knygą, kuri pavaizduotų pagrindinius jų rinkinio kūrinius. Knyga taikoma ne lietuviam, tad ir išleista anglų kalba. Išleista Tėv. Jurgio Gailiušio rūpesčiu ir pastangomis. Visus redagavimo darbus ir surašymus atliko **Paulius Jurkus.**

Knygos įžanga

Knygos įžangoje P. Jurkus trumpai apžvelgia, kaip susidarė šį kolekcija, supažindina su pagrindinėmis lietuvių meno linkmėmis, apžvelgia įvairius žanrus — architektūrą, skulptūrą, tapybą, grafiką. Atskirai apie dailininkus nekalba. Knygos gale pridėtas dailininkų sąrašas ir trumpos biografinės žinios.

Religinio meno persvara

Tekstai užima tik mažytę knygos dalį. Visa skirta didelėm, per visą puslapį einančiom iliustracijom.

Apskritai, kaip ir visoje kolekcijoje, taip ir šioje knygoje vyrauja religinis menas. Jis išaugo iš įvairių užsakymų. (Kryžiaus Kelių, vitražų). Vieni jų sutelkti Kennebunkporte, kiti Brooklyne. Taip ir susidaro du pagrindiniai knygos ciklai — menas Kennebunkporte, menas Brooklyne. Pačiame gale įjungta meno pavyzdžiai iš Greene, Maine, Toronto.

Religinis menas rodomas maždaug chronologine tvarka, kaip jis buvo įsigytas vienuolyne. Pirmiausia eina kulto reikalams tarnaująs menas, paskui šiaip įvairus menas su religiniais sužietais. Už jų rikiuojasi jau menas įvairiom kitom, ne religinėm temom.

Knyga, toli gražu, neišsemia visų pranciškoniško meno turtų. Nesudėta nei visų religinės tematikos paveikslų, nei pačių moderniųjų. Redaguojant ieškota pusiausvyros ir įvairumo, atsižvelgta daugiau į svečią turistą.

Knygoje dalyvauja

Knygoje įdėta šių dailininkų kūrinių: Pauliaus Augiaus, Arbit Blato, Albino Elskaus, Mstislavo Dobužinskio, Adomo Galdiko, Česlovo Janušo, Vytauto K. Jonyno, Vytauto Kasiulio, Aleksandros Kašubienės, Vytauto Kašubos, Petro Kiaulėno, Zenono Kolbos, Jono Muloko, Broniaus Murino, Jodvygos Paukštienės, Juozo Pautieniaus, Viktoro Petravičiaus, Pauliaus Puzino, Vaclovo Rato, Jono Subačiaus, Anastazijos Tamošaitienės, Antano Tamošaičio, Antano Vaikšnoro, Adolfo Valeškos, Telesforo Valiaus, Adomo Varno, Romo Viesulo, Liudo Vilimo, Viktoro Vizgirdo, Kazimiero Žoromskio.

Iš viso knygoje sudėta 112 paveikslų nuotraukų.

Knyga tinka kaip dovana įvairiom progom. Neseniai gen. konsulas J. Budrys ją padovanojo New Yorko valstybės gubernatoriui Rockefelleriui.

Visos nuotraukos darytos Vytauto Maželio. Tekstą į anglų kalbą vertė Joseph Boley. Spaudė pranciškonų spaustuvė Brooklyne, 128 psl.. Įrišta į kietus viršelius. Kaina 6 dol. Galima gauti Darbininko administracijoje.

Besidžiaugiant šia knyga, noris uoliuosius meno mecenatus paskatinti ir toliau taip nuoširdžiai globoti lietuvių dailininkų kūrybą, telkti jų kūrinius savo pastogėn ir prie pirmos progos išleisti antrąją kolekcijos dalį.

A. Že-tis

TĖV. JURGIS GAILIUSIS, O.F.M., pranciškonų provincijolas, išleidęs "Art Collection" (detale), Skulbt. V. Kašubos.

Sukaktuvinis Donelaičio vakaras

Chicago, Ill. — Lietuvių pasaulietinės poezijos pradininko Kristijono Donelaičio gimimo 250 metų sukakčiai paminėti Pedagoginis Lituanistikos Institutas ruošia sukaktuvinį vakarą, gegužės 9 Jaunimo Centro didžiojoje salėje. Pagrindinę sceninės programos dalį sudarys K. Donelaičio "Metų" ištraukos, "Žiemos rūpesčių", skaitymas. Programą atliks Instituto studentai, atitinkamų dėstytojų bei talkininkų padedami.

Be sceninės programos, tai sukakčiai atžymėti ruošiama K. Donelaičio rankraščių bei jo raštų paroda ir projektuojamas sukaktuvinis leidinys. Pagrindinį leidinio turinį sudarys pirmieji K. Donelaičio kūriniai, t.y. visos (6) ligi šiol žinomos jo pasakėčios. Be vienos kitos, šios pasakėčios nei mokyklai nei apskritai Donelaičio kūryba besidomintiems šiuo metu yra visiškai nebeprieinamos. O šalia garsiųjų "Metų" neturėti tų pasakėčių tai stambi spraga ne tik literatūroje, bet ir lietuviškoje švietimo srityje.

Pagal savo išgales šiuos užsibrėžtus tautinio švietimo darbus Institutas tikisi atlikti, padedamas savo nuoširdžių rėmėjų bei Kristijono Donelaičio kūrybos gerbėjų.

P.L. Institutas

Kišenvagis

(atkelta iš 3 psl.)

— Aš, vaikeli nežinau, kas tau galėjo nutikti. Dėdė jau išėjo policijos šaukti. Sakai, tas geras žmogus . . . Dievai tegu jį saugo! — nusišluostė ašaras.

Arunos motinos žvilgsnyje Hridis išvydo tas geras ir mielas akis, kurios jį jauną mylavo; ir kaktoje buvo tos pačios giminės rausvas ženklas. Nepajuto, kaip nusilenkė ir prisiliete Arunos motinos kojų, o ji paglostė ir palaimino. Tada išsiėmė grandinėlę ir įglaudė į motinos delną. Pakilęs dingo minioje.

—o—

ARUNA? Tas vardas gėlė širdį. Negalėjo nuraminti nei pigiu vynu. Rytui prašvitus, nusiprausė gatvėje prie hidranto ir iškako į savo "darbą"... Pirštai bebuvo vikrūs, bet galva svaigi. Aruna pynėsi mintyse, o kojos — kelyje. Ne adreso jos nepasiteiravau. Kaip gaila!".

Po rytinio grobio, kai lipo iš autobuso, nematė, kur ėjo. Užvažiavo kitas vežimas, ir iš žmogaus beliko drebučiai. Kišenėse rastas dešimties rupijų banknotas, mėnesiui bilietas geležinkeliu, rašomoji plunksna (sutrinta) . . .

— O čia kas?? — pakėlė policijos inspektorius nedidelį ryšulėlį, nublokštą į šalį.

Išvyniojus sublizgo daili, meniška, rausva apyrankė. Niekas neatkreipė dėmesio, kad ryšulėlio popieriuje nežymiai buvo įrašyta: "Arunai" . . .

KULTŪRINĖ KRONIKA

Dail. Algirdo Kurausko paroda atidaryta sausio 25 d. Čiurlionio galerijoje. Išstatyta jo grafikos tapybos kūriniai ir piešiniai. Paroda tęsis iki vasario 2. Rengėjai — jūros skautų Gintaro korporacija.

Fausto Kiršos minėjimą bei akademiją New Yorke numato surengti zarasiškių būrelis. Prelegentais numatoma pakviesti St. Santvarą ir kitus poetus bei rašytojus.

Australijos lietuvių katalikų federacijos suvažiavimas ir studijų dienos, įvyko Melbourne gruodžio mėnesio paskutinėmis dienomis. Paskaitas skaitė — kun. dr. Petras Bačinskas, kun. Pranas Vaseris, dr. Mauragis, Suvaidinta Čiurlionienės drama "Aušros sūnūs". Lietuviškų dainų koncertą išpildė Adelaidės lietuvių Lituanicos choras ir Melbourno lietuvių parapijos choras. Tuo pačiu laiku Melbourne įvyko ir lietuvių studentų suvažiavimas.

Jūratė Nausėdaitė-Ann Jilliann, jauna filmų artistė, neseniai vaidino muzikiniame filme "Jubilėjinis valsas". Ji yra vaidinusi "Babes in Toyland" ir "Gypsy".

Aidų žurnalas šiais metais skiria premiją už grožinę literatūrą. Premijos komisija vertins 1962-1963 viešumoje pasirodžiusias nepremijuotus grožinės literatūros kūrinius ir tais metais parašytus, bet dėl dabartinių sąlygų negalėjusius būti išspausdintais. Premijos komisijai neatsiųsti kūriniai nebus vertinami. Kūrinius reikia įteikti iki š.m. kovo 1 Aidų redakcijos adresu: Ant. Vaičiulaitis, 4757 East Ave., S.E., Washington 28, D.C.

Dirvos laikraštis skelbia novelės konkursą. Temą pasirenka pats autorius. Novelės rankraštis privalo būti netrumpesnis kaip 16 standartinių mašinraščio puslapių, praleidžiant vieną tarpą. Pasirašoma slapyvardžiu. Atskirame voke pridedama tikroji autoriaus pavardė. Rankraščius įteikti iki kovo 31 šiuo adresu: Dirva, novelės konkursas 6907 Superior Ave., Cleveland, Ohio 44103.

Religinio meno paroda Chicagoje įvyks kovo 7-15 d. šv. Kryžiaus lietuvių parapijos salėje, 4557 So. Wood St. Parodą organizuoja ALK Federacija. Parodą tvarko V. Ivanauskas, 1332 So. 49 Ave., Cicero 50, Ill. Iki vasario 1 reikia prisiųsti katalogui žinias ir fotografijas.

Poeto Vl. Šlaito naują eilėraščių rinkinį žada išleisti "Šaltinis", Londone leidžiamas laikraštis. Tai bus ketvirtas poeto rinkinys. Pirmas "Žmogiškos pslamės", toliau — "Ant saulėgrąžos vamzdžio", "Be gimto medžio". Rinkinys "Ant saulėgrąžos vamzdžio" buvo premijuctas Lietuvių Rašytojų Draugijos.

Kultūros Fondas jau baigia išleisti Aleksandryno III tomą. Be to, išleis knygų vaikams: V. Frankienės scenos vaizdelių rinkinį, R. Saudargienės pasaką "Sigutė". J. Minelgos eilėraščius, A. Giedraičio pasakas.

DAILININKUI VIKTORUI VIZGIRDAI 60 METŲ

Bostone gyvenąs dailininkas Viktoras Vizgirda sausio 14 sulaukė 60 metų. Jo sukaktis buvo paminėta Kultūros Klubo susirinkime sausio 25. Apie dailininko gyvenimą ir kūrybą kalbėjo dail. V.K. Jonynas iš New Yorko.

Dail. V. Vizgirda gimė 1904 sausio 14 Domininkonių vienkiemy, Garliavos valsčiuje, Kauno apskrityje. Baigęs Kauno Meno mokyklą ir gavęs valstybinę stipendiją, 1927-28 metus praleido Paryžiuje, studijuodamas dviejose privačiose studijose. Grįžęs mokytojavo gimnazijose, buvo Vilniaus meno akademijos inspektorius, vėliau — rektorius. Vokietijoje dėstė Taikomosios Dailės Institute Freiburge. Atvykęs į JV, visą laiką gyvena Bostone ir dirba vitražų srityje.

V. VIZGIRDA — autoportretas (detale).

Dailininkas susiformavo grynai vakarietiškose meno mokyklose, gal būt daugiausia gavo iš fauvistų, ekspresionistų, impresionistų. Savo jaunystėje susidarytiems meno principam liko ištikimas visą gyvenimą. Stiliuje pastebimas tik nežymus perėjimas iš impresionizmo į ekspresionizmą. Šiaip visą gyvenimą jo kūrybos pagrinde pasiliko spalvinės problemos.

Tapydamas realią gamtą (daugiausia N. Anglijos motyvus), jis peisažą kondensuoja, palieka tik būtiniausius charakteringus bruožus. Ir juos dėsto pagal savo vidinį pajautimą, labiau ryškindamas primityvias formas (ypač portretuose).

Jo paveikslų koloritas niūrus, dominuoja mėlyni, tamsiai žali tonai, violetai, su staigiais kontrastinių spalvų prasiveržimais. Spalva dedama plačiais teptukais, jo brūkšniai sodrūs dinamiški.

Dail. V. Vizgirda buvo vienas iš pagrindinių moderniosios tapybos šalininkų Lietuvoje. V. Vizgirda, A. Valeška, A. Gudaitis, A. Samuolis buvo ano meto jaunosios kartos pagrindiniai tapytojai, savo meną išvedę į kūrybingus modernizmo laukus.

Gyvendamas JAV, jis yra surengęs savo parodų Bostone amerikiečiams, Chicagos Čiurlionio galerijoje ir kitur. Ypač jį gražiai įvertino amerikiečių meno kritikai.

Gindamas meną nuo profanacijos ir saugodamas jo lygį, jis meno klausimais rašo spaudoje. Taip pat bendradarbiauja ir Lietuvių Enciklopedijoje.

P.J.

ATSIŲSTA PAMINĖTI

I. Urbonas — DIDŽIOJO ŠIAURĖS KARO FRONTAS LIETUVOJE. Atspaudas iš Karių. Išleido Karys, 250 egz., iliustruota, 142 pls. kaina nepažymėta.

Dėmesio verta knyga apie Maironį

Maironio sukaktuviniais metais, kada buvo pasikelta išleisti ir jo raštų ir knygų apie jį, pasirodė tik Aidų žurnalo specialus dvigubas numeris. Iš tos medžiagos, kuri nevisiem prieinama, padaryta atskira knyga — atspaudas, pavadintas "Maironio" vardu, išleistas praeitais (1963) metais rudenį. Išleista kun. J. Pragulbickio lėšomis. Tai yra vienintelė knyga, skirta Maironio 100 metų gimimo sukakčiai atžymėti.

Knygon sudėta beveik visa medžiaga, tilpusi Maironiui skirtuose Aidų numeriuose. Ji čia pergrupuota ir surikiuota tokia tvarka: Antanas Vaičiulaitis — Maironio sukakčiai atžymėti, A. Nyka Niliūnas — Maironio likimo paraštėje, Stasys Yla —Maironis rektorius ir mokytojas, Pr. Pauliukonis — Maironis istorikas, Antanas Klimas — Lietuva Maironio "Jaunojoje Lietuvoje" ir "Raseinių Magdėje", J. Žilevičius — Maironis garsuose, Faustas Kirša — Maironis mano kartos akimis, Julija Lipčiūtė-Gečienė — Maironio vasaros Bernotuose 1906-1914 metų tarpe, Juozas Mikucikis — Iš mano atsiminimų apie poetą Maironį, Vladas Kulbokas — Kritika apie Maironį iki pirmojo pasaulinio karo, A. Baltaragis —Numaironintas Maironis, Aleksandras Ružaniec-Ružancovas — Maironiana tremtyje (1945-49).

Įvairūs autoriai daugiau atsiminimų forma prieina prie Maironio gyvenimo ir jo kūrybos bei tos kūrybos vertinimo.

Kai nebeatsirado kitų veikalų apie Maironį, tai tuo pačiu ir šitame veikale pasidarė spraga — reikėjo nedidelio straipsniuko apie poeto gyvenimą ir kūrybą, kur būtų sutraukti jo kūrybos pagrindiniai bruožai. To ypač pasiges jaunesnis skaitytojas, kuris apie Maironį daug nebežino.

Išsamiausias, su dabarties Lietuva surištas straipsnis yra A. Baltaragio — Numaironintas Maironis. Straipsnyje surinkta daug dokumentuotos medžiagos iš dabartinės Lietuvos, kaip ten komunistų partija skirtingais laikotarpiais skirtingai vertino poetą. Šis straipsnis yra pats didžiausias, sudaro beveik pusę knygos ir savo gausia medžiaga, moksliniais išvedžiojimais parodo pavergtos tautos klaikumą.

Knyga iki šiol susilaukė mažo susidomėjimo, bet ji verta dėmesio — joje yra daug įdomios medžiagos apie mūsų didįjį tautos atgimimo poetą. Ji sukrauta Darbininko administracijoje (910 Willoughby Ave, Brooklyn 21, N.Y.), 214 puslapių, kaina 2 dol.

Vieni duoda, kiti gauna

Balfo veikloje, kaip ir šeimoje, sveiki, tvirti dirba ir savo uždarbiu dalinasi su nedirbančiais, ligoniais, senukais invalidais, kalėjime sančiais ar persekiojimus kenčiančiais. Bet tokių, kurie aukojasi ir aukoja nėra jau taip daug — po kelis šimtus didesnėse kolonijose. (New Yorke 700). Apie 1,000 JAV lietuvių dar ir dirba, sudarydami skyrius, valdybas, komisijas, direktoriatą ir centro valdybą.

Balfo rėmėjai ir nariai 1963 metais į centro kasą suaukojo 77,652 dolerius (1962—78,421). Balfo Centras 1963 gavo per 25,190 svarų vartotų rūbų, kuriuos supakavo į 1000 siuntinių ir išsiuntė į užjūrius, daugiausia į Lenkija. Netinkamus vartoti rūbus atrinko ir juos pardavė po 3-5 centus už svarą.

Balfo šelpiamieji

Pirmoje eilėje ir 1963 metais Balfo dosniau šelpiami buvo **Vokietijoj** likę tremtiniai. 1963 jie turėjo patys rašyti į Balfo Centrą, prašyti paramos, prie prašymo pridėti vienokį ar kitokį neturto pažymėjimą. Mažaraščiams (o tokių daug) tai buvo sunkoka, kitiems nemalonu. Tačiau į Balfą kreipėsi 289 šeimos ar atskiri asmens bei vienuolika tremtinių institucijų, viso 1,225 asmens. Tarp jų buvo 103 seneliai, 601 vaikas, 144 ligoniai, 49 invalidai. Balfas negalėjo jų prašymų atmesti, tačiau dėl lėšų stokos negalėjo jų ir tinkamai aprūpinti. Teko dalinti trupinius. Jiems sušelpti buvo išleista 31,607 dol. pinigais, išsiųsta 60 siuntinių su rūbais, knygomis. Balfas šelpiamiesiems prenumeravo Amerikos lietuvių spaudą, vaikučiams išsiuntinėjo 55 "Eglutes".

Balfas šelpė tremtinių grupes, kaip Vasario 16 gimnaziją, vargo mokyklas, prieglaudas, sanatoriją ir pan. Tose institucijose buvo 283 vaikai, 36 ligoniai bei 57 senukai-invalidai.

Iš kolektyvų daugiausiai gavo Vasario 16 gimnazija —24, 569 dolerius; visi kiti Vokietijos lietuviai, įskaitant vargo mokyklas, prieglaudas ir senatorija, gavo 9,038 dol. Vasario 16 gimnazijoj dirbo 16 mokytojų ir mokėsi 89 vaikai, o visi kiti Balfo šelpiamieji sudaro 1,120 asmenų.

BALFAS 1963 M.

Toks šalpos paskirstymas nepriklauso grynai nuo Balfo Centro Valdybos. Dažniau jį nustato patys aukotojai, prisiųsdami pinigus ir nurodydami, kam įteikti. Laimingiausia buvo Vasario 16 gimnazija ir senatorijos. Mažiau prisiminti mūsų invalidai, ligoniai arba kituose kraštuose vargan patekę tautiečiai.

Lenkijos lietuvių šalpa buvo dar didesnė Balfo problema 1963 metais. Daug tikrų lenkų ir gudų už kelis zlotus "išmoko" lietuviškai rašyti, o Lenkijos valdžia vis neduoda Balfui jokių privilegijų šelpiamuosius aplankyti, patikrinti. Apie pusė prašymų teko atidėti į šalį. Kita pusė 1963 metais gavo 973 siuntinius su rūbais ir 171 su vaistais.

Balfo šalpa **Lietuvon ir Sibiran** teko trims šimtams šeimų, išleidžiant tam reikalui beveik 16,000 dolerių (1962 m. — $13,214). Buvo siunčiamos tik naujos medžiagos. Vaistų į Lietuvą okupantai vis dar neįleidžia.

Balfas šelpė lietuvius ir **kituose kraštuose,** tam reikalui išleisdamas arti 3,000 dolerių. JAV lietuvių šalpai išleista 1,131 doleris. Ši šalpa, turint lėšų, galėtų ir turėtų būti žymiai stipresnė.

Apie 300 šeimų **ieškojo Balfo pagalbos atvykti į JAV.** 1964 metais sausio 1 Balfas turėjo 245 neužbaigtas lietuvių imigracines bylas iš 22 įvairių kraštų, daugiausia (76) iš Vokietijos. Balfo stalčiuose yra imigracinės bylos net iš Chiles, Kubos, Čekoslovakijos, Peru ir Alžirijos. Kur tie lietuviai nevartsta ir su ilgesiu nelaukia tos dienos, kada galės išvysti Laisvės Statulą.

Yra gerų žmonių.

1963 metais Balfas turėjo 77,652 dol. pajamų, išleido 88,743 dol. Į išlaidas įrašyta ir 10,000 dolerių, kurie grąžinti Valstybės Iždui (sena, 1955 m skola). 1963 metų gale Balfas didesnių skolų nebeturėjo, bet Balfui liko skolingi daug kas iš 1956-57 metais, į JAV per Balfą atvykusių. Beveik jau nėra vilties tas paskolas atgauti, nes atvykusieji pasislėpė.

Neįmanoma perduoti Balfo rėmėjams, aukotojams ir veikėjams tų graudžių padėkos laiškų, kurie kasdien ateina į Balfo Centrą. Iš Lenkijos lietuviai atsiunčia mišių korteles, iš Lietuvos — Kalėdų plotkeles, iš kitur — gražius žodelius. Tur būt, reikalų vedėjo pareiga padėkoti (ir čia ją vykdau).

Ačiū visiems aukų rinkėjams ir aukotojams Jungtinėse Amerikos Valstybėse (iš Kanados lietuvių 1963 Balfas labai mažai tegavo).

Turiu tikrą viltį, kad šiame sunkiame darbe ištversime ir 1964 metais. Kas gi kitas gelbės tautiečius, jei mes nepadėsime? Dievas aiškiai to reikalauja. Varguos ir kančioj paskendusi tėvynė tikrai laukia, kad tautos vaikai, kurie gali padėtų neturintiems.

Kun. L. Jankus
Balfo reik. vedėjas

P.S. Ačiū Darbininko redakcijai ir administracijai už gražią talką 1963 metais, lietuvių varguolių šalpai lėšas berankiojant. **KLJ**

MAŽOS PARAPIJOS DIDELĖS AUKOS

Sioux City, Iowa. — Šv. Kazimiero lietuvių parapija yra vienintelė visoje Iowos valstybėje. Parapija yra nedidelė, turi tik 68 šeimas. Nėra nei vieno lietuvio gydytojo, inžinieriaus, turtingo prekybininko. Parapiečiai daugiausiai dirba skerdyklose.

Praeitais metais birželio 16 uždarius Armuro skerdyklą, iš 78 parapijoje buvusių šeimų, 40 neteko darbo ir 10 šeimų išsikėlė į kitus miestus, o 30 jau šeši mėnesiai kaip nedirba. Nepaisant šios skaudžios padėties, lietuvių parapija, proporcingai šeimų skaičiumi, savo dosnumu buvo pirmoji visoje Sioux City vyskupijoje.

Klebonas kun. S. Morkūnas paruošė metų apyskaitą — atspaustą knygą su gražia bažnyčios nuotrauka. Už knygos išspausdinimą apmokėjo J. Rutledge laidotuvių namai.

Iš apyskaitos matosi, kad 1963 pajamų būta 33,678.43; išlaidų turėta 20,241.03. Sausio 1 parapija turėjo pinigų bankuose 88,383.87; iš jų 80,000 pradžios mokyklos fonde. Per metus sutaupyta 13,437.40.

Praeitais metais stambesnes sumas aukojo: J. Vizintos — 605 dol; P. Adamonis — 481. 55; L. O. Haefs — 442,50 (paprastas darbininkas, turįs 9 asmenų šeimą, vienas dirbantis); C. Vakulskas (8 asmenų šeimoje vienas dirbantis) — 277, B. Zebus (sargas, kurio dvi dukros studijuoja universitetuose) — 307., M. Balčiūnaitė, jauna mergaitė, 415., M. Kuncienė (tarnaitė, kurios metinė alga 1500 dol.), — 210., M. Meškeliūnienė, (senutė gaunanti mažytę senatvės pensiją, nuolatinė ligonė) — 156, kun. S. Morkūnas — 310, A. Strazdas (jau šeši mėnesiai kaip nedirba) — 328.

Ir parapijos vaikai neatsilieka nuo savo tėvų, laimėdami pirmą vietą visoje Sioux City vyskupijoje. Praeitais metais 60 vaikų suaukojo 729.28 dol. Per 12 metų vaikai yra suaukoję 8,729.28.

Per 12 metų išmokėta 24,100 dol. aukštesnės mokyklos skolos, sumokėta 86,000 dol. aukštesnės mokyklos statybai ir išlaikymui, išleista 42,000 dol. bažnyčiai, klebonijai, seserų namams atnaujinti, 27 vitražam, šviesoms, Nekalčiausios Marijos Širdies paminklui, varpam, naujam žemės sklypui ir parapijos nuosavybės pagerinimams. Be to, įkurtas pradžios mokyklos fondas. Jam sutaupyta jau 80,000 dol. Viso sutaupyta 88,383.87.

Daugumas šv. Kazimiero parapijos parapiečių jau praktikuoja aukoti 10 procentų savo pajamų bažnyčiai, katalikiškam auklėjimui, misijoms.

Iš mirštančios, mažytės šv. Kazimiero parapijos, kun. S. Morkūnui vadovaujant, nežiūrint dviejų didelių potvynių, kurių metu daug parapiečių nukentėjo, ir dviejų didžiųjų maisto fabrikų — Cudahys ir Armuro uždarymo, netekus 50 šeimų, kurios išsikėlė į kitus miestus, per 12 metų surinkta 363.482.67.

VYSK. V. BRIZGYS įteikia čekį Msgr. T. J. Grady. Čekiu įmokėta pirmsa įnašas šiluvos koplyčios statybai.

Pasaulinės parodos New Yorke lietuvių komiteto pranešimas

Sausio 21 įvyko komiteto valdybos posėdis, kuriame buvo painformucta apie įvairių komisijų atliktus darbus ir kliūtis, kurias teks nugalėti, siekiant lietuvių atstovavimo pasaulinėje parodoje.

Posėdis patvirtino keletą pakeitimų pareigose. Lietuvių Bendruomenės New Yorko apygardos pirm. Jonas Šlepetys perėmė finansų komisijos pirmininko pareigas vieton pasitraukusio kun. dr. St. Valiušaičio. Į sekciją dar įeina Domas Penikas, Antanas Reventas, Juozas Bolevičius ir Vaclovas Alksninis. Jurgis Sirusas dėl laiko stokos atsistatydino iš spaudos-informacijos sekcijos pirmininko pareigų. Jo vietą užėmė Romas Kezys. Šiai sekcijai dar priklauso Albinas S. Trečiokas, Stasys Dzikas ir Antanas Sodaitis. Romo Kezio turėtas jaunimo sekcijos pirmininko pareigas perėmė Algirdas Budreckis Valdybos sekretorius Zenonas Jurys dėl laiko stokos pasitraukė iš komiteto, jo vietą sutiko užimti Antanas Maceika, buvęs New Yorko apygardos LB pirmininkas. Valdybos pirmininko pakviesti. Lietuvos gen. konsulas J. Budrys ir prel. J. Balkūnas sutiko buti komiteto garbės nariais — globėjais.

Lietuvių liaudies meno kūrinių paroda neįvyks ne del lietuvių kaltės. Tai komisijai vadovavę kun. Lionginas Jankus ir Vaclovas Butkys pažadėjo suorganizuoti svečių priėmimo sekciją.

Valdybos pirm. Jokubas Stukas pranešė iš savo lankymosi Chicagoje, kur parodos reikalais tarėsi su LB CV pirm. Jonu Jasaičiu, Alto pirm. Leonardu Šimučiu ir kitais. J. Jasaitis pažadėjo komitetui 1,000 dol. auką, kuri bus įteikta LB vardu netolimoje ateityje. L. Šimutis išreiškė viltį, kad Altas galėtų finansuoti leidinėlį, kuris būtų nemokamai dalinamas parodos lankytojams. Leidinėlis būtų informacinio pobūdžio apie Lietuva. Leidinėlį yra paruošęs Vytautas Vaitiekūnas. Šiuo klausimu iš Alto

(nukelta į 8 psl.)

Lietuviai ir labdarybės atžvilgiu pralenkia kitus. Dalis senų ir naujų ateivių jau keli metai, kaip siunčia daug siuntinių į Lietuvą ir Sibirą ir kitus kraštus. Klebonas jau yra pasiuntęs 109 siuntinius, o kai kurie jo parapiečiai, pasekę klebono pavyzdžiu, pasiuntė nuo 50 iki 100 ir daugiau siuntinių.

Kun. S. Morkūnas ir jo viena parapietė pasižadėjo apmokėti už visą mokslą, 10-15 metų dviem vargšam jaunuoliam sąleziečių kunigų seminarijoje, Pietų Amerikoje, Ekvadore, norintiems tapti kunigais misijonieriais.

Dideli darbai atlikti, parapiečiams vieningai ir sutartinai dirbant su prityrusiu ir pasišventusiu klebonu. **Koresp.**

IŠ VISUR

— **Kennebunkporto** Šv. Antano gimnazijos vadovybė nuoširdžiai dėkoja P.O. Ivaškienei, atvykstančiai nuolat į gimnaziją mokyti jaunimą tautinių šokių, ir Worcesterio rėmėjų būreliui, kuris nuolat palaiko šią mokyklą aukomis ir materialinėms gerybėmis. Padėka reiškiama S. Subatkevičienei iš Bostono, kuri surinko stambią auką gimnazijos reikalam.

— **Janinos Narūnės**, neseniai iš spaudos išėjusi eilėraščių rinkinį, "Sutemos" malonai sutiko išplatinti Draugas. Tai dienoraštiniai posmai, pasvesti prof. K. Pakšto atminimui. Išleido savo lėšomis J. Narunė-Pakštienė. Išrinkti pinigai už knygas bus pirmoji auka mirusio profesoriaus monografijai leisti. Knygos kaina — 1.50 dol. Egzempliorių skaičius ribotas.

— **Kun. T. Palis-Palukaitis,** Queen of All Saints parapijos vikaras Concord, Calif. Oakland vyskupo perkeltas į St. Perpetua parapiją vikaru Lafayette, Calif. Jo naujas adresas: Rev. T. Palis, P.O. Box 625, Lafayette, Calif.

— **Stasys ir Marija Domkai** su 3 dukrom atvyko iš Lenkijos į Los Angeles, Calif. Atvykimu rūpinosi brolis Paulius Domkus. Domkai dar 1958 metais buvo Lietuvoje, išgyveno daug vargų ir nelaimių bolševikų okupacijoje.

— **Pranas Kalibatas,** Newarko ilgametis vaistininkas, miręs prieš Kalėdų šventes, buvo kilęs iš Žvirblėnų kaimo. Kovarsko parapijos. Savo gimtajam kraštui jis darė daug gero — kaime įtaisė šaligatvius, pastatė kryžių, atremontavo Kovarsko bažnyčią, įvedė Kovarske elektrą, įtaisė gaisrinę ir k.

— **Lituanus žurnalas,** siuntinėjamas įvairių kraštų universiteto bibliotekom, siekia net ir Aziją. Štai Kalėdų švenčių metu žurnalas gavo sveikinimus iš Seulo universiteto bibliotekos, iš tautinio studentų spaudos klubo Indijoje, iš Manilos St. Scholastica's kolegijos bibliotekos.

— **Seserų tercijatas.** Nek. Pr. M. Seserų kongregacijoje Putname nuo sausio 6 vyksta seserų tercijatas, kuris tęsis 4 savaites. Dalyvauja ilgiau kongregacijai pirklausančios vienuolės, bent po 10 metų jau išbuvusios vienuolyne. Tercijata praveda kun. V. Bagdonavičius, MIC, iš Chicagos. Tercijate dalyvaujančios vienuolės praktiškai yra išsijungusios iš kasdieninio vienuolyno gyvenimo bei darbų ir visiškai atsidavusios dvasinio atsinaujinimo mąstymams, maldoms, susikaupimui. Tercijato reikalų vyresniaja yra motina M. Aloyza, kongregacijos noviciato viršininkė.

RAŠINIO APIE DONELAITĮ KONKURSAS

Bostono-Brocktono sendraugių ateitininkų skyrius skelbia rašinio konkursą.

1. Rašinio tema pasirinktinai: Donelaičio "Metų" religinės ir tautinės pažiūros arba Donelaičio "Metų" gamta.

2. Konkurse dalyvauja rytinio J.A.V. pakrašcio lietuviškųjų bei lituanistinių mokyklų mokiniai.

3. Pirmoji premija 30 dol., antroji 20 dol.

4. Rašiniai atsiunčiami iki 1964 balandžio 15.

5. Rašinys pasirašomas slapyvardžiu. Atskirame užlipintame voke įrašoma pavardė, adresas ir lankomoji mokykla. Tas pats asmuo gali laimėti tik vieną premiją. Rašinio apimtis nuo 5 iki 10 puslapių.

6. Rašinių vertinimo komisija: V. Kulbokas, J. Lapsienė ir A. Susiedelienė. Rašiniai siunčiami V. Kulbokui 51 Thomas Park, So. Boston 02127, Mass.

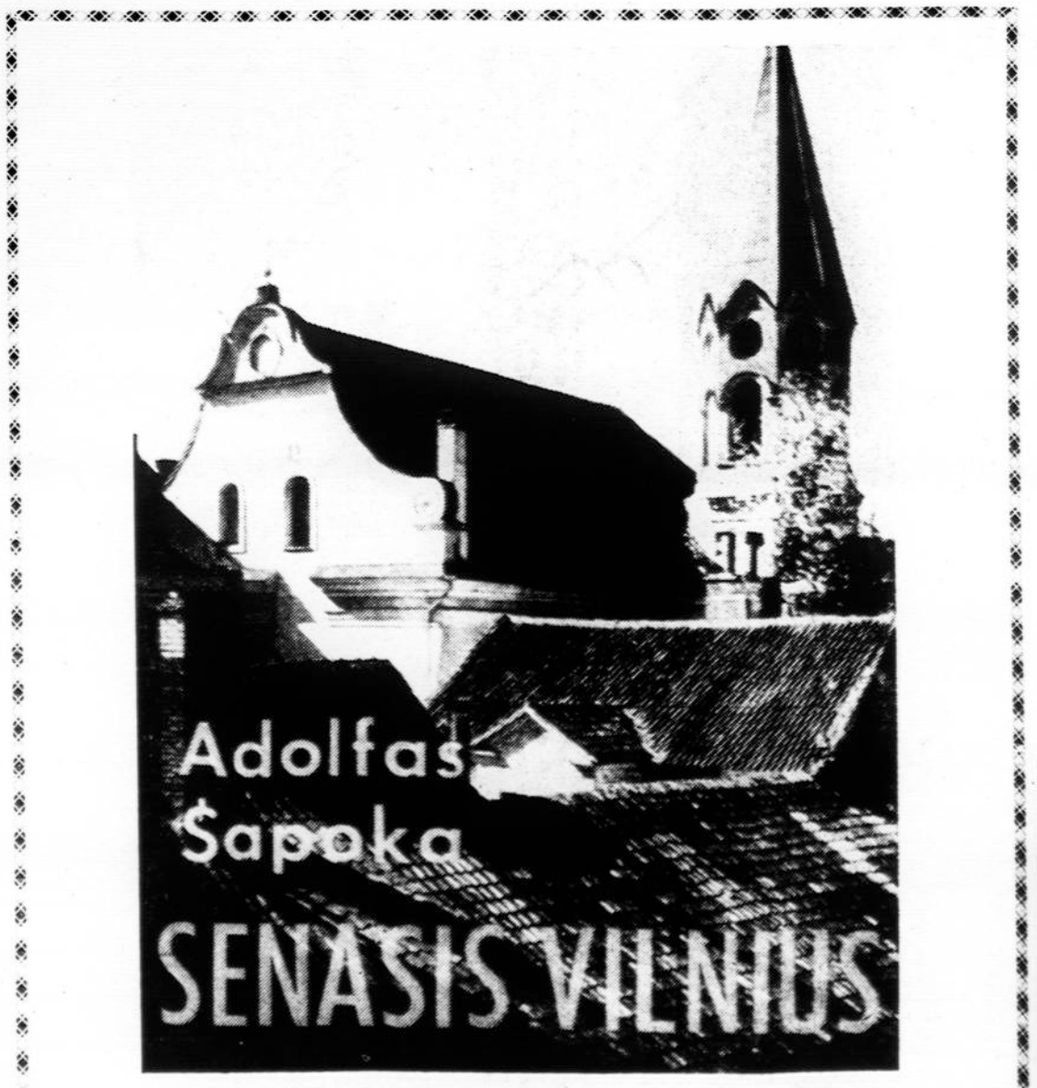

VILNIAUS MIESTO ISTORIJOS BRUOŽAI IKI XVIII A. PABAIGOS

AIDŲ žurnalo premijuotas mokslo veikalas su velionies prof. Dr. A. Šapokos biografija ir 52 puslapiais iliustracijų. Knygoje 333 psl. Kaina 5 dol.

Gaunama *Darbininko* administracijoje: 910 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N.Y.

LIETUVIŲ DIENOS pasaulinėje parodoje dainų komitetas. Iš k. į d. K. Vasiliauskas, M. Cibas, J. Žilevičius, A. Visminas, A. Kačanauskas, V. Mamaitis. Nuotr. V. Maželio.

O KO KO?

Pas psichiatrą

Susisiekimo komisaras pažadėjo vairuotojus, kurie turėjo autokatastrofą, siųsti pas psichiatrą, kad patikrintų, kokia buvo priežastis, pastūmėjusi į katastrofą. Psichiatrai čia didelė mada. Juos tokia proga ir paima "ant danties" Journal American:

Į psichiatro kliniką ateina žmogus, gerokai aplamdytas ir keliose vietose kruvinas.

Žmogus. Daktare, komisaras mane siuntė pas tamstą. Aš tik ką įvažiavau į pašto sunkvežimį.

Daktaras. Matau. Gal tamsta man papasakosi, kaip viskas buvo.

Žmogus. O taip. Tik gal dabar tamsta man sulaikytum kraujavimą.

Daktaras. Gulkis. O dabar man pasakyk: kaip jautiesi po katastrofos.

Žmogus. Skauda, ir kaip aš atrodau.

Daktaras. Aš ne apie tas kvailas žaizdas. Aš noriu žinoti, ar tamsta giliau nesi sukrėstas? Ar tamsta nesijauti kaltas?

Žmogus. Kaip čia pasakius. Kaltas, žinoma, kaltas.

Daktaras. Aha. O dabar: kodėl tamsta jautiesi kaltas?

Žmogus. Nes aš nebuvau apsidraudęs.

Daktaras. Kitaip sakant, visada tamsta jauteisi perdaug saugus. Tamsta matyt, turėjai perdaug meilės išgyvenimų.

Žmogus. Ne. Draudimo mokestis buvo per didelis.

Daktaras. Na, gerai, patyrinėkime dar giliau. Ar pašto sunkvežimis neatrodė panašus į tamstos motiną?

Žmogus. Ne, nebent iš užpakalio.

Daktaras. Gerai. Dabar pasistenk prisiminti: kai tamsta dar nebuvai gimęs, ar tamstos motinos nebuvo išgąsdinęs paštininkas? Ar tamsta neturėjai baimės gauti iš ko nors laiška?

Žmogus. Bet daktare.

Daktaras. O dar reikia daug ką prisiminti, dar mes toli nuo tikrosios priežasties, kodėl turėjai katastrofą. Ar tamsta nebuvai kada išgąsdintas, kai vaikas būdamas, žaidei paštininkus ar paštą?

Žmogus. Bet, daktare, gal kita smulkmena paaiškintų.

Daktaras. O prašau, prašau, prisimink tamsta.

Žmogus. Aš prieš tai buvau išgėręs šešis Martini.

Ieškoma iš Lietuvos prieš pirmąjį didįjį karą atvykusio **Grikst**, kuris dabar būtų apie 65 metų, kadaise turėjęs ir dirbęs pirštinių fabrike. Kilimo iš Žemaitijos ar Klaipėdos. Jei jis būtų miręs, tai žinoma, kad yra like du sūnūs. Kas žinotų ką nors apie ieškomąjį, prašome pranešti: Elenora Lobe, 94-19 86th Ave., Woodhaven 21, N.Y.

AKTORIAUS STASIO PILKOS VAKARAS

Rochester, N.Y. — Sausio 18 aktoriaus Stasio Pilkos dailiojo žodžio vakaras praėjo pakiliai, pralenkęs visus kitus panašius vakarus.

Veteranas akt. St. Pilka tą vakarą scenon atėjo kaip didžiai gerbiąs dailiojo žodžio klausytojus ir mylėtojus, susirinkusius ne tik pasiklausyti, bet ir pagerbti akt. St. Pilkos 40 metų scenos darbo sukaktuvių. Jo pasirinkti eilėraščiai ir kai kurios ištraukos iš dramos veikalų buvo išpildyta su giliu aktoriaus esteto ir džentelmeno įsijautimu ir išgyvenimu. Klausytojai nenorėjo aktoriaus išleisti iš scenos. St. Pilka deklamavo E. Matuzevičiaus — Seno draugo namuose, Maironio — Vakaro mintys (paskutinis poeto eilėraštis), Kęstučio monologas iš Maironio dramos Kęstučio mirtis 5 veiksm.), Jono Aisčio — Vorksla, S. Čiurlionienės — Knygnešio Rusteikos monologas (iš dramos Aušros Sūnūs, I veiksm.), A. Strazdelio — Aušra ir Ei, tu Dominykai, A. Miškinio — Lietuva ir K. Binkio — Maironiškas pavasaris.

Jei daugelis aktoriaus išpildytų dalykų dvelkė rimtimi, tėvynės nostalgija, tai A. Strazdelio Dominykas ir Aušra, nors ir labai vaizdingi, bet niekados nepalikdavo skaitant gilesnio įspūdžio, tačiau, kai akt. St. Pilka juos perkėlė scenon, tiek Dominykas, tiek Aušra suspindėjo visomis spalvomis, o ypač vargšas Dominykas, baudžiavos įvairiausių ponų išnaudojamas ir užguitas, nežino ir kaip apsiginti jį puolančių vargų ir rūpesčių.

Antroje programos dalyje, jei "Linksmesnėse nuotaikose" akt. St. Pilka ir neatrodė savo vietoje, tai W. Šekspyro Bruto monologe (iš tragedijos Juliaus Cezario) ir Ostrovskio aktoriaus tragiko monologe iš komedijos Miškas (5 veiks.) vėl sužibėjo visoje didybėje ir grožybėje.

Akt. Pilkai puikiai talkininkavo **Kristina Nomeikaitė,** sėkmingai žengianti pianistų šeimon. Kristina Nomeikaitė keliais atvejais paskambino: F. Chopino Scherzo, (op. 20, minor) M. Balakirievo Vieversys (M. Glinkos dainos transkripcija) ir Fr. Liszto Tarantella (presto moderato).

Abu menininkai buvo apdovanoti gėlėmis. K. Mačiulis lietuvių dramos būrelio vardu St. Pilka pasveikino jo 40 metų scenos darbo sukaktuvių proga.

Vakarą surengė liet. bendruomenės dramos būrelio valdyba.

Vasario 16 minėjimas

Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo minėjimas bus vasario 16, sekmadienį. Pagrindiniu kalbėtoju yra pakviestas Jonas Jasaitis, JAV Liet. Bendruomenės pirmininkas. Iš ryto 11 val. šv. Jurgio liet. kat. parapijos bažnyčioje bus mišios už mirusius ir gyvus Lietuvos laisvės kovotojus. Popiet 3 vl. parapijos salėje bus iškilmingas minėjimas. Minėjiman yra pakviestas JAV sen. K. Keatingas, JAV kongreso narys Fr. Horton ir žymesnieji vietos pilietiniai veikėjai. Menine programą išpildys liet. bendruomenės choras, vad. Jono Adomaičio.

Prez. Antano Smetonos prisiminimas

Prez. Antano Smetonos 20 metų mirties minėjimas įvyko sausio 12 d. Apie gyvenimą ir jo vaidmenį kalbėjo Jonas Miškinis. Meninę programą išpildė vyrų choras, vad. Jono Adomaičio, akomp. R. Obalis jn. Rengė vietos lietuvių karių Ramovės valdyba.

Snaigių vakaras — vasario 1

Lietuvių studentų skyriaus valdyba vasario 1 šv. Jurgio lietuvių parapijos salėse rengia linksmą "snaigių vakarą". Programoje — šokiai ir kitos įvairenybės. Kviečia jaunus ir senus.

Labiausiai perkamos knygos

Labiausiai perkamos knygos: Pulgio Andriušio ir Vl. Radzevičiaus redaguotas Australijos m. pavad. "Blezdingėlės prie Torroneso", dr. J. Griniaus "Mano viešnagė Amerikoje", Jeronimo Ignatonio romanas Lūžiai, M. Katiliškio Šventadienis už miesto (novelės), Alf. Tyruolio poezijos rinktinė "Metų vingiai" ir kt. Iš liet. plokštelių: V. Stankaus "Sutemų garsai", Clevelando vyrų okteto įdainavimai, L. Jodis at Townhall in five languages. Lietuvių spaudos kioskas veikia sekmadieniais nuo 10 iki 12:30 val. pp. žemoj parapijos salėje. **Sb.**

Rochester, N.Y.

Šv. Petro ir Povilo draugijos metinis susirinkimas įvyko sausio 14. Pirmininkas Jonas Leviskas yra išvažiavęs į Kaliforniją. Iždininkas Kazys Zlatkus susirinkimą pradėjo malda. Revizijos komisijos nebuvo. Nutarimų raštininkas Mykolas Ventys mirė. Jis šiose pareigose išbuvo daug metų. Vicepirmininkas susilaužė koją ir jau antras mėnuo kaip guli. Juozas Bartašius, finansų raštininkas, pranešė apie pajamas ir išlaidas. Pasirodo, draugija visai neblogai finansiškai laikosi.

Pirmininku buvo išrinktas Petras Pikūnas, nutarimų raštininku Vladas Mačiulis, ligonių prižiūrėtoju Kazys Šlevas. Kiti valdybos nariai lieka tie patys: vicepirm. Silvestras Putrimas, finansų rašt. Juozas Bartašius, ižd. K. Zlatkus.

Šį mėnesį mirė du nariai: Juozas Bertmonas 74 metų, Vladas Saunorius 78 metų. Palaidoti su bažnytinėmis apeigomis. Abiejų mirusių šeimom reiškiame užuojautą.

Kviečiame naujus lietuvius, ypač neseniai atvykusius, užimti vietas valdyboje, nes jau pasenome. **Iždininkas**

TĖVŲ DĖMESIUI!

Lietuvių kalbos pramokti patartina jaunimui įgyti šias knygas: Igno Malėno "E" elementorių, kaina $2.50; A. Rimkūno Kregždutė, pirmoji dalis $2.25; Kregždutė, antroji dalis $3.00) Kregždutė, trečioji dalis $3.25; S. Jonynienės, Lietuvos laukai, penktajam skyriui skaitymėliai, kaina $3.00; A. Tyruolio, Ten kur Nemunas banguoja, šeštam skyriui gramatika-skaitymai, kaina $3.50; J. Plačo, Gintaras, aštuntam skyriui skaitymai. Vyt. Nemunėlio, Meškiukas Rudnosiukas, kaina $2.00; Gulbė karaliaus pati $1.25. Rašyti: Darbininkas 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221.

ANTANO IR ADOS USTJANAUSKŲ šeima — Elenutė, Jonytė, Irutė, Birutė, Andrius ir Richardas. Gyvena West Hartford, Conn.

BALTIMORĖS ŽINIOS

Sodalietės vasario 2 per 8:30 v. mišias bendrai eis prie komunijos Mišias aukos dvasios vadas kun. A. Dranginis. Prel. L. Mendelis išdalins ištikimybės dovanas toms, kurios sąžiningai atliko savo pareigas. Po mišių parapijos salėje bus pusryčiai, kuriuos paruoš šv. Vardo draugijos vyrai.

C.Y.O. rengia ekskursiją į New Yorką. Autobusai išeis vasario 7, grįš vasario 9. Iš šv. Alfonso parapijos važiuos būrys moterų.

Gavėnia prasidės vasario 12. Kunigai kviečia visus žmones rimtai praleisti gavėnios laiką.

Lietuvos nepriklausomybės minėjimą rengia Baltimorės Lietuvių Taryba. Vasario 15, šeštadienį, bus iškilminga vakarienė didžiojoje lietuvių svetainės salėje. Vakarienėje dalyvaus Baltimorės miesto ir Marylando valstybės aukšti pareigūnai. Pakviesta miesto burmistras ir valstybės gubernatorius. Vakarienei vadovauja advokatas Tomas Grajauskas-Gray. Sekmadienį, vasario 16, pamaldos bus šv. Alfonso bažnyčioje 10 v. Minėjimas ir prakalbos — 4v. popiet lietuvių svetainės didžiojoje salėje. Visi lietuviai kviečiami kuo gausiau dalyvauti bankete, pamaldose ir minėjime. **Jonas Obelinis**

HARTFORD, CONN.

Antanas Ustjanauskas su savo žmona Ada, nors ir turėdami gausią šeimą, yra įsigiję dvi maisto krautuves ir siuntinių įstaigą, per kurią siunčiami prieinamomis kainomis siuntiniai į pavergtą Lietuvą ir Sibire esantiems lietuviams. Krautuvės yra: Internacional Super Market's, 518 Park St. ir 200 Franklin Ave. Krautuvėse yra labai didelis pasirinkimas importuoto užsienio maisto ir gėrimų. Krautuvėse gaunamas ir užsakomas Darbininkas. Sekmadieniais laikraštis gaunamas ir prie lietuvių bažnyčios. **H.C.**

IŠ LIETUVOS VYČIŲ VEIKLOS

Newark, N.J. — Vietos 29 kuopa savo mėnesinį susirinkimą turėjo sausio 21 šv. Jurgio salėje. Malda pradėjo pirm. Kazys Sipaila. Sekretorė Joan Jankauskas paskaitė pereito susirinkimo protokolą. Mary Stonis pranešė apie apskričio susirinkimą, kuris buvo gruodžio mėnesį Philadelphijoje.

Daugiausia kalbėta apie apskričio bendrą komuniją ir pusryčius, kurie įvyksta Newarke. Šeimininkais yra 29 kuopa. Tai bus kovo 8. Kartu bus paminėta ir šv. Kazimiero šventė. Tą dieną bus ir naujos valdybos įvesdinimas į pareigas.

Susirinkimas baigtas malda ir vyčių himnu.

Šių eilučių autorius ir 29 kp. nuoširdžiai sveikina prof. J. Stuką, mūsų kuopos narį, ir Loretą Kaselytę, Chicagos 36 kp. narę, susižiedavimo proga. Tokia pat susižiedavimo proga sveikiname Agnes Timmins ir John Mickūną, abu iš Philadelphijos, Pa., 3 kuopos. Agnes Timmins yra centro valdybos prot. raštininkė.

Reiškiame užuojautą Joseph Zwingile mirus jo motinai. Kuopa užprašė mišias. **F.V.**

SKAUTIŠKAS POBŪVIS

Putname, Conn. — Aušros skaučių draugovė vasario 9 sekmadienį, ruošia skautišką popietę, į kurią kviečia skautes, skautus bei svečius. Programa prasidės 2:30 valandą popiet. Susipažinimas, laužas su draugovės bei svečių pasirodymais ir dainomis. Vakare 6 v.v. vaišės, o po to pasilinksminimas su šokiais. **Kor.**

PHILADELPHIJOS LB šeštadieninės mokyklos kalėdiniame vakare sausio 11 šv. Andriejaus parapijos salėje suvaidintas V. Muraškos parengtas vaizdelis "Kalėdų sapnas". Scenoje — motina (VII skyriaus mokinė D. Vaškelytė) su mažaisiais mokinukais puošia eglutę

PASIRUOSĘ vaidinti

Nuotraukos V. Gruzdžio

Ilgo grojimo plokštelė —

Mylėsi Lietuvą iš tolo

II-sios Dainų Šventės rinkinė

High Fidelity — $4.00 Stereo — 5.00

Galima įsigyti:

DARBININKO ADMINISTRACIJOJE
910 Willoughby Ave., Brooklyn N. Y. 11221

LIETUVOS KANKLĖS

Graži lietuviška Kalėdų dovana [illegible]
Keturiolika labai mėgiamų lietuviškų melodijų [illegible] Pas močiutę augau. [illegible]
Stoviu aš parimus [illegible]

Kaina JAV: Stereo $5.00 • Hi-Fi $4.00
Persiuntimas 50¢

DARBININKAS 910 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N. Y.

DARBININKO SKAITYTOJAM

DARBININKO administracija labai prašo neuždelsti atsilyginti už laikraštį. Raginimas sudaro naujas nereikalingas išlaidas.

SKAITYTOJAMS palengvinti išsiųsti prenumeratą, dedamas šis lapelis. Prašome jį iškirpti, užpildyti ir pasiųsti adresu:

Darbininkas, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221

Prašau pratęsti prenumeratą 1964 metams.

Vardas ir pavardė ....

Adresas ....

DARBININKAS naujiem skaitytojam pirmuosius metus tik $5.00. Visi kiti skaitytojai, kur begyventų, moka $7.00.

Siunčiu už prenumeratą $ .... , aukų $ .... Viso $ ....

.... (Data) .... (Parašas)

SPORTAS

Posėdžiavo krepšinio komitetas

Sporto sąjungos suvažiavime padarius nutarimą siųsti mūsų krepšinio rinktinę į Australiją, krepšinio komiteto laukia ypatingai sunkus uždavinys sudaryti rinktinę, pajėgią tinkamai mus reprezentuoti. Tuo reikalu krepšinio komiteto nariai — Vytautas Grybauskas, R. Dirvonis, A. Lauraitis ir P. Žumbakis — posėdžiavo Chicagoje ir nustatė pagrindines gaires rinktinės kandidatam atrinkti bei juos paruošti.

Pirmoje eilėje buvo paskirti krepšinio k-to atstovai įvairiuose lietuvių kolonijose. Jų uždavinys stabėti atatinkamų miestų lietuvių krepšinio komandas įvairiuose rungtynėse bei pirmenybėse, atkreipti ypatingą dėmesį į galimus kandidatus, patirti apie jų kilmę, charakterį ir užsiėmimą. Atstovais yra pakviesti: M. Duliūnas (Toronte), St. Ginčiauskas (Toronte), J. Bulionis (Hamiltone), Alg. Alantas (Detroite), J. Kijauskas (Clevelande), Alg. Birutis (Rytų Sporto Apygardoje).

Per sporto žaidynes Toronte, balandžio 4-5, atstovai padarys krepšinio komitetui pranešimus bei gaus tolimesnius nurodymus. (v.g.)

1. Nauji RSA sporto klubai:

Pranešame visiems RSA sporto klubams, kad mūsų sportinė šeima padidėjo dar vienu lietuvių sporto klubu — apygardoje užregistruotas 1963.XII.25 pranciškonų Šv. Antano gimnazijos sporto klubas ''Nevėžis''. Klubo adresas: Nevėžis, St. Anthony High School, Kennebunkport, Maine. Vaidevutis Valaitis — pirmininkas. Sveikiname ir linkime sekmės darbuojantis lietuviškame sportiniame bare.

2. Slidinėjimo išvyka ir RSA pirmosios slidinėjimo pirmenybes.

Vasario 15-16 d.d. RSA kviečia visus RSA ribose gyvenančius slidinėjimo sporto mėgėjus, priklausančius ar nepriklausančius sporto klubams, dalyvauti išvykoje į Mohawk Mt. kalnus slidinėjimo iškyloje. Išvyką kalnuose tvarko LSK Gintaras, Waterbury, Conn. Dalyviai renkasi 4 kelių kryžkelėje prie Mohawk kalno (kryžkelė kelių 7, 128 ir 43) iš ten vadovai nurodys slidinėjimo vietą. Renkamasi vasario 15 d. iki 12 val. Dalyviai, kurie nori pasinaudoti nakvyne prieinamomis kainomis, kreipiasi iš anksto į G. Švelnį, 32 6th Str. Ansonia, Conn. Tel. 203 734-5900. Vasario 16 10 val. ryte įvyks pirmosios RSA slidinėjimo pirmenybės Mohawk mt. Pirmenybių programoje: vyrų, moterų ir jaunių klasėse: nusileidimas nuo kalno ir slalomas. Atsiradus dalyvių 3 mylių perbėgimui ir tos pačios distancijos estafetei (3 dalyviai), ir šios rungtynės bus vykdomos. Nugalėtojai bus atžymėti. Smulkesnės informacijos bus teikiamos vietoje. New Yorke ir apylinkėje gyveną slidininkai registruojasi pas A. Vakselį, telefonu VI 6-3246 (po 6 vl. vak.)

Rytų Sporto Apygardos Valdyba

Fight ARTHRITIS THROUGH THE MARCH OF DIMES!

Iš Lietuvos vyčių veiklos

New Yorko ir New Jersey apskritis rengia slydinėjimo savaitgalį vasario 21,22 ir 23 dienom Catskill kalnuose, Young's Gap, Liberty, N.Y.

Išvykos komitetui vadovauja Ann Klem, Anthony Mankus ir Dorothy Dutkus, apskričio pirmininkė.

Kalnuose bus galima slydinėti, čiuožti pačiūžom ir užsiėminėti kitu žiemos sportu. Taip pat bus įvairių žaidimų likusiems viduje. Bus galima ir maudytis baseine. Vienam asmeniui dieną atsieis 13.50 dol.; į tą sumą įeina nakvynė, du valgiai, čiuožimas, maudymasis ir k. Kelionė kaštuos apie 6 dol. Užsiregistruoti reikia vasario 3. Taip pat reikia įmokti 10 dol. Užsiregistruoti iki vasario 15 apskričio pirmininkę: Miss Dorothy Dutkus, 133 Prospect Av. Maywood, N.J.

Autobusas išvažiuos iš šv. Jurgio salės, Newark, N.J. 8v. ryto penktadienį, vasario 21.

F.V.

ATITAISYMAS

Rytų apygardos sporto klubų atstovų suvažiavimas Waterbury, Conn., bus vasario 15, šeštadienį. Pradžia 3 val. popiet. Programa paskelbta pradjusiame Darbininko numeryje, tik data buvo klaidingai išspausta: turi būti vasario 15, bet ne vasario 1.

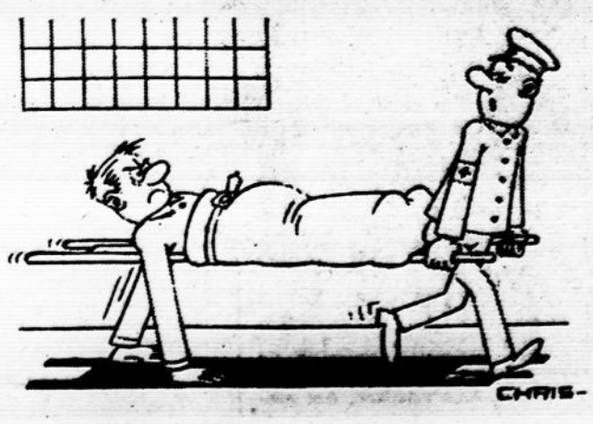

KAI LIGONINEJE pristinga pagelbinio personalo.

NUOŠIRDŽIAI DĖKOJAME

1963 gruodžio 28 Šv. Karolio kapinėse, Long Island, palaidotas mūsų brangus brolis, svainis ir dėdė prof. Kazys Viktoras Banaitis. Nuoširdžiai dėkojame visiems, prisidėjusiems prie velionies laidotuvių:

Angelų Karalienės Bažnyčios klebonui kun. V. Aleksiūnui, atlaikiusiam gedulingas mišias, ir jam asistavusiems kun. L. Jankui, kun. J. Pakalniškiui ir T. V. Gidžiūnui, O.F.M., kun. V Pikturnai, suteikusiam velioniui paskutinį dvasinį patarnavimą ir jį palydėjusiam į kapus. velionies ištikimiems bičiuliams — solistei V. Jonuškaitei ir smuikininkui Iz. Vasyliunui, giedojusiai ir grojusiam mišių metu. Muzikams M. Cibui, J. Čižauskui, A. Kačanauskui, M. Liuberskiui ir V. Mamaičiui, vargonavusiem ir giedojusiem bažnyčioje ir kapinėse.

Dėkojame atsisveikinimo valandėlę Šalinskų koplyčioje organizavusiai sol. V. Jonuškaitei ir ją pravedusiam Lietuvių Bendruomenės atstovui p. S. Dzikui, kalbas pasakiusiems — konsului V. Stašinskui, sol. V. Jonuškaitei, muz. A. Kačanauskui ir muz. M. Cibui. Prie velionies karsto budėjusioms "Operetės" choro dainininkėms, vadovaujamoms p. Gudelienės, ir garbės sargybą ėjusiem solistam ir muzikam —V Baltrušaičiui, V. Jonuškaitei, A. Kepalaitei, V. Stroliai.

Ačiū už atsiųstas gėles "Jūratės ir Kąstyčio" operos fondui, Chicagos liet. operai, p. p. Kojeliams, "Operetės" chorui ir dirigentui, ir už užpirktas mišias — G. Anuškienei, M. Šaulienei, Ambraziūnui, Kas parevičių, Šalkauskų, Šileikių šeimoms ir kun. J. Steponavičiui už aukotas mišias.

Sausio 4 Elizabetho Šv. Petro ir Povilo bažnyčioje, muz. A. Kačanausko rūpesčiu, New Jersey lietuviai muzikai užprašė gedulingas mišias su egzekvijomis, kurias laikė prel. M. Kemežis, asistuojant kun. J. Bartkui, kun. V. Karalevičiui ir kun. J. Pregulbickui. K.V. Banaičio "Maldą" giedojo Liudas Stukas, vargonavo A. Kačanauskas ir J. Čižauskas, giedojo New Jersey vargonininkai — K. Bagdonavičius, 'a. jakupčionis, A. Kačanauskas, V. Mamaitis ir L. Stukas. Dėkojame jiems už velionies atminimą ir maldas.

Nuoširdus ačiū už velioniui veltui teiktą medicinos priežiūrą ilgus metus jį lankiusiam— prof. V. Kanaukai, dr. V. Paprockui ir dr. A. Snieškai, atvykusiam mirties valandą.

Dėkojame visiems pareiškusiems užuojautą žodžiu ir raštu, atidavusiems velioniui paskutinę pagarbą laidotuvių koplyčioje, atėjusiems į pamaldas ir palydėjusiems į amžino poilsio vietą.

Velionies giminės.

Parengimai New Yorke

Vasario 1 — Tradicinis užgavėnių balius Show Boat salėje, 814 Jamaica Ave. Brooklyne. Rengia ALT S-gos Richmond Hill skyrius.

Vasario 14 — Lietuviškos kultūros vakaras Biker salėje, Great Necke. Rengia Great Necko vyčiai.

Vasario 16 — Vasario 16 minėjimas Websterio salėje. Rengia New Yorko A.L. Taryba.

Balandžio 5 — L. Moterų Atstovybės New Yorko klubo rengiamas Velykų stalas ir paskaita Carnegie Endowment salėje.

Balandžio 12 — Madų paroda Vasario 16 gimnazijos naudai. Rengia Moterų komitetas.

Balandžio 18 — Operetės choro metinis parengimas Apreiškimo parapijos salėje.

Gegužės 17 — Moterų Vienybės jubilėjinis balius Granada viešbučio salėje, Brooklyne.

Birželio 25-26 — Tradicinė išvyka į Washington, D.C., kurią organizuoja Darbininko administracija.

Birželio 28 — Darbininko metinis piknikas.

Numatomus parengimus pranešti: **S. Dzikui, 89-17 97 Str. Woodhaven, VI 7-5113.**

Vienai, senesnio amžiaus moteriai, reikalingas butas iš 2-3 kambarių. Pageidautina Woodhavene. Skambinti VI 7-6475.

Išnuomuojami du gražūs butai su apšildymu ir karštu vandeniu. Abu butai antrame aukšte, vienas iš 3 kambarių, kitas iš 4 kambarių. Prie gero susisiekimo. Informacijom Tel. DE 6-1110 arba ES 6-4556.

Woodhavene išnomuojamas gražus ir erdvus kambarys. Pilnai apstatytas baldais ir su visais patogumais. Pageidaujama vyras. Skambinti VI 7-5834.

Ridgewoode prie gero susisiekimo išnuomojamas gražus moderniškas, apstatytas baldais kambarys. Galima naudotis virtuve. Kreiptis EV 6-0525.

Woodhavene prie parko ir gero susisiekimo išnuomuojamas butas iš 6 kambarių su apšildymu ir karštu vandeniu. Taip pat 2 kambariai su baldais. Galima išsinuomoti arba vieną arba abudu. Nuomininkai gali būti vyrai ar moterys. Skambinti VI 9-9849.

Woodhavene išnuomojamas kambarys, apstatytas baldais. Galima naudotis virtuve ir kitais patogumais. Butas netoli Jamaica traukinėlio stoties. Teirautis vakarais po 7 val., šeštadieniais ir sekmadieniais visą dieną. HI 1-7715.

FUNERAL HOMES

MATURE COUPLE — FUNERAL HOME CARETAKER. Live in, answer phone. Franklin Square, L.I., opposite Church. For appointment call 516 PR 5-9491 — **FRANKLIN** Funeral Home. 42 New Hyde Road, Franklin Square, L. I.

TO PLACE, YOUR AD CANCEL OR CHANGE Call LO 3-7291

H. W. MALE

SALESMEN— **PRUDENTIAL INSURANCE CO.** Openings in the Metropolitan area, minimum education High School graduate excellent training program and group benefits. Starting salary up to $600 per month. Call PLaza 5-2800 — ask for Mr. Washington.

HANDYMAN

KNOWLEDGE OF TOOLS LIGHT MAINTENANCE AND REPAIR WORK 5½ Days. Downtown Brooklyn area **JA 2-3700 Ex 32**

RESTAURANTS

Suburban dining with a continental flavor

MARCPIERE
Your Hosts:
Peter Corte - Marco Gardenghi
Rte 110, MELVILLE, L.I.
CHapel 9-8221

ELECTRICIANS

C and V ELECTRIC
LICENSED ELECTRICIANS
Residential
Lndustrial and Commercial
Wiring
JOHN MAHONEY, TW 9-8200

RADIJO PROGRAMOS

BOSTON, MASS.
Vedėjas
JONAS J. ROMANAS, Sr.
WHIL - 1430 kil. Medford, Mass.
Sekmadieniais nuo 11 iki 12 vid.

BOSTON. MASS.
Vedėjas
STEP. MINKUS
WLYN — 1360 kilocycles
Sekmadieniais nuo 1 - 1:30 val. p.p.

BROCKTON, MASS.
Vedėjas P. VIŠČINIS
173 Arthur St., Brockton 18, Mass.
Tel. JU 6-7209
AM bang. 1190 kil.—FM bang. 105.7 meg. iš **WKOX**, Framingham, Mass.
Sekmadieniais 8 - 9 val. ryte

DETROIT, MICH.
Vedėjas RALPH J. VALATKA
WJLB, 1400 banga
15756 Lesure, Detroit 27, Mich.
BRoadway 3-2224
šeštadieniais 4:30 - 5:30 popiet

HARTFORD, CONN.
Ved. ALG. DRAGŪNAVIČIUS
WPOP, 1410 klc.
273 Victoria Rd., Hartford 14, Conn.
Tel. CH 9-4302
Sekmadienį — 11 - 12 val. dieną

PHILADELPHIA, PA.
WTEL, 860 banga
Ved. ADOLFAS GAIGALAS
335 Titan St., Philadelphia 47, Pa.
HOward 7-4176
šeštadieniais nuo 3:30 - 4:00 v. p.p.

WATERBURY, CONN.
WWCO — banga 1240-1000 klc.
Ved. ANT. PALIULIS
321 Robinwood Road
pran. Edv. Melninkas
Sekmad. — nuo 12:30 - 2 val. p.p.

CHICAGO, ILL.
SOPHIE BARCUS — šeimos radijo programos. Radijo stotis **WOPA** — Oak Park, Ill. AM 1490 klc.; FM 102.7 megac. kasdien 10-11 val. r.; šešt. - sekm. 8:30-9:30 val. r.; Lietuviškos vakaruškos pirm. 7-8 val. v.

ILGO GROJIMO LIETUVIŠKOS PLOKŠTELĖS

Sutemų gaisai, V. Stankus, 10 muzikos šokių. .... Stereo 6.00	$5.00
Dainos iš Lietuvos, L. Juodis su Rūtos ans. 16 dainų. Ster. $5	4.00
Lietuvos prisiminimai, L. Juodis, 14 liet. dainų akomp. gitara	5.00
Pavergtos Tėvynės dainos ir šokiai, 2 pl., 24 l. šokių ir dainų	8.00
Lietuvių tautiniai šokiai, J. Stuko leid. 14 tautinių šokių	4.00
Težydi vėliai Lietuva, Vyčių choro įdainuota 17 liet. dainų	4.00
Lietuviški šokiai, akordeonu K. Daubaro įgrota 18 liet. šokių	4.00
Dainos Lietuvai, S. Čerienės komp. įdainuota 12 liet. dainų	4.00
Mylėsi Lietuvą iš toto, II dainų šventės 15 rinktinių dainų	4.00
Lietuvos kankles, 14 liet. kūrinių, vad. O Mikulskinei. Ster. $5	4.00
Kalėdų giesmės, Br. Budriūno Ansamblio 11 kalėd. giesmių	5.00
Tėvynei aukojam, Dainavos Ansamblio, 14 l. dainų. Ster. $6	5.00
Mes padainuosim, Čiurlionio Ansamblio 16 l. dainų. Ster. $7.50	6.50
Lietuviški maršai, Br. Jonušo įgrota 12 liet. patrijot. maršų	7.00
Ar žinai tą šalį, R. Mastienės, 13 liet. dainos solo	5.00
A. Šabaniausko, po 12 dainų-šokių X ir XI albumai po $5.00	10.00
Lietuviškos dainos ir šokiai, Monitor Co. 16 l. dainų ir šokių	4.50
S. Barkaus radijo vak. dainuoja. 10 kalėdinių ir 10 liet. dainų	5.00
Rožės ir tylos vakarai, V. Stankus, 11 lengvos muz. šokiai	5.00
Ar pameni, V. Stankus, 10 šokių muzika solo. ..... Ster. $6	5.00
Milžino paunksmė, Montrealio l. dramos teatro 3 pl. albumas	15.00
Žirginėliai, Montrealio liet. dramos vaikams pasaka	5.00
Trijų metų Irutė, Ir. Giečiūtės 8 liet. patriotinės vaik. dainos	3.00
Lietuviškų dainų, šokių, polkų, Žukausko-Vasiliausko juokai	4.00
Lithuanian 2-speed record course	3.00
Liet. dainų ir operų rinkiniai, J. Karvelis, 10 plokštelių .... po	5.00
Clevelando Vyrų oktetas, 12 muzikos šokių rink.	5.00
Lietuviškos kamerinės muzikos 2 pl. Iz. Vyt. Vasiliūno	6.00
Dainuojame su Rūta, J. Stukas, Rūtos ans. 17 liet. d. Ster. $5	4.00
Lione Jodis Contralto, Town Hall 14 kūrinių rečitalio pl.	6.00
7 Kristaus žodžiai, Šv. Kazimiero parapijos choras	5.00
Poezija, A. Gustaitis ir Stasys Santvaras	5.00
Lithuanian 2-speed record course (Nr. 1, 2 pl. 2 žod.)	3.00

DARBININKO ADMINISTRACIJA
910 WILLOUGHBY AVE., BROOKLYN, N.Y. 11221

(Persiuntimo išlaidom prašom pridėti 50c)

C. A. VOKET
VOKIETAITIS
ADVOKATAS
41-40 74th Street
Jackson Heights, N. Y.
Tel. NEwton 9-8820

A. ANDRIUSKEVIČIUS
LAIKRODININKAS
JUVELYRAS
Auksas - sidabras - deimantai
laikrodžiai
9408 Jamaica Ave.
Woodhaven 21, N. Y.
VI 7-2573

JAU 22 METAI!
LIETUVOS ATSIMINIMŲ RADIJO VALANDA
ŠEŠTADIENIAIS NUO 5 IKI 6 V.R.R.
DIREKTORIUS JORŪBAS J.
STUKAS
1264 WHITE ST. HILLSIDE, N.J.
WAVERLY 6-3325, AREA CODE 201

Norite geros meniškos fotografijos —
PORTRETO - ŠEIMOS - VAIKŲ
įvairių progų: vestuvių, krikštynų, gimtadienių, pobūvių ir kt. nuotraukų; norite atnaujinti seną fotografiją? Jums geromis sąlygomis padarys —
VYT. MAŽELIS
422 Menahan Street, Ridgewood, Brooklyn, N. Y.
Tel. HYacint 7-4677

BUDGET BEAUTY SALON — Our prices are:

Shampoo and Set	$1.75 and up
$15.00 Permanent Wave	$7.25 and up
Touch-up with Miss Clairol	$3.00
Touch-up with Roux or L'Oreal	$3.25
Ladies Haircut—Any Style	$1.50
5 Week Rinse	$2.50
Children's Haircut	$1.25

Call for Appointment — VI 6-8992
CUT COLOR & CURL BUDGET BEAUTY SALON
86-20 JAMAICA AVE. (Corner 87th St.), WOODHAVEN 21, N. Y.
OPEN MONDAYS

WINTER GARDEN TAVERN Inc.
VYTAUTAS BELECKAS
Savininkas
Salė vestuvėms ir kitokioms pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.
1883 MADISON STREET
BROOKLYN 27, N.Y.
(Ridgewood)
Tel. EVergreen 2-6440

WHITE HORSE TAVERN
baras - restoranas
PRANAS BRUČAS, savininkas
86-16 JAMAICA AVE. WOODHAVEN 21, N. Y.
Tel. VIrginia 6-9519
SALĖ VESTUVĖM, SUSIRINKIMAM IR KITIEM POBŪVIAM
Salėje gali tilpti 100 dalyvių

JUOZO IR IZABELĖS MISIŪNŲ
RAY'S LIQUOR STORE
Galima gauti įvairiausios rūšies amerikiečių ir importuotų gėrimų. Didžiausias pasirinkimas degtinės ir vyno.
103-55 LEFFERTS BLVD. RICHMOND HILL, N. Y.
Telefonas: VIrginia 3-3544

— HAVEN REALTY —
JOSEPH ANDRUSIS — Real Estate — Insurance
Apdraudimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudos, Income Tax užpildymas. Mutual Funds — Pinigų investacijos.
Kasdien nuo 9 iki 9 val.; šeštadieniais iki 6 val popiet.
87-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N.Y. • Tel. VI 7-4477

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA
Silver Bell Baking Co.
Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai
Šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai
DALIA ir ALBERTAS RADZIONAS, sav.
36-38-40 STAGG ST. BROOKLYN 6, N. Y.
Telefonas STagg 2-5938

S & G MEAT MARKET
ANTANAS VAITKUS, vedėjas
84-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N.Y. • Tel. VI 9-5077
buvusi J. MIRONO MAISTO KRAUTUVĖ
340 Grand Street, Brooklyn 11, N.Y. • Tel. STagg 2-4329
Papigintomis kainomis priimame užsakymus
VESTUVĖMS ir POBŪVIAMS
Pristato į namus lietuviškus sklandžius ir sūrius
— We take all orders special price for Weddings and Parties —
Home-Made Bologna

DARBININKAS

Redakcija ..... GL 5-7281
Administracija ..... GL 2-2923
Spaustuvė ..... GL 2-6916
Vienuolynas ..... GL 5-7068

NEW YORKO NAUJIENOS

Vasario Šešioliktosios minėjimo programoje, kaip ir kasmet, dalyvaus Brooklyno tautinių šokių šokėjai, vadovaujami J. Matulaitienės. Šis jaunimo sambūris garbingai atstovauja mūsų tautinį meną svetimtaučių tarpe ir įvairiom progom pasirodo lietuvių parengimuose.

Minėjimo programos pagrindinę dalį atliks solistė P. Bičkienė, akompanuojant pianistei A. Kepalaitei. Dainuos ir operetės choras muz. M. Cibo diriguojamas.

Kalbės dr. B. Matulionis ir užsien. reikalų sekretoriaus pavaduotojas M. Williams. Minėjimas įvyks vasario 16, sekmadienį, Websterio salėje, New Yorke. (S.D.)

Studentų ateitininkų New Yorko draugovės blynų balius šokiai įvyko sausio 25 Apreiškimo parapijos žemutinėje salėje. Praėjo su dideliu pasisekimu, gausiai dalyvaujant sendraugiam, studentam bei moksleiviam. Buvo surengta loterija Lietuvių Fondui paremti. Laimėtojas maloniai įteikė savo laimėtą sumą tam pačiam Lietuvių Fondui. New Yorko studentų ateitininkų draugovė taip pat padeda moksleiviam ateitininkam nuvykti į šių metų vasario pirmos dienos ideologinius kursus Worcester, Mass.

Kario žurnalas sausio mėn. numeryje prisimena ir prez. A. Smetonos 20 metų mirties sukaktį. Numeryje rašo: P. Dirkis — Klaipėda ir 1923 sausio 15, Petras Būtėnas — Gal praverstų? V. Mantvydas — Kristijonas Donelaitis ir jo Lietuva, K. Leknickas — 6 pėst. pulko pasitraukimas iš Klaipėdos, A. Rėklaitis — Strateginė lygsvara, Tremties trimitas, Šaulė tremtyje ir k. Žurnalą redaguoja Z. Raulinaitis. Spausdina pranciškonų spaustuvė Brooklyne.

Richmond Hill išnuomuojamas butas iš 3 kambarių II-me aukšte su apšildymu ir karštu vandeniu. Butas yra prie gero susisiekimo. Teirautis Tel. MI 1-2583.

Balfo vajus siekia jau 6000 dol. Vajaus užbaigimo proga iš Hamiltono atvyksta artistų grupė, viso 37 žmones, ir suvaidins K. Binkio "Atžalyną". Veikalą režisuoja E. Kudabienė-Daugu vietytė. Po vaidinimo ruošiamas pagerbimas ir vajaus užbaigimas. Vaidinimas įvyks kovo 21 Švabų salėje, Brooklyne.

Kat. Moterų Sąjungos 12 kuopos susirinkimas įvyks sausio 30 d. 1 v. (ne 7 v.v. kaip buvo skelbta praeitam numeryje), 342 Hendrix St.

Dr. Antano Šnieškos motina sausio 27 atvyko iš Lietvos, iš Kauno. Keliavo lėktuvu per Maskvą, Briuselį.

Veteranų krepšinio rungtynės ir šokiai bus šeštadienį, vasario 8, Atletų Klube. Plačiau penktadienio sporto skyriuje.

L.M.A. New Yorko klubo narių susirinkimas bus vasario 5 trečiadienį, E. Rastenienės bute, 86-06 86th Ave. Woodhaven N.Y. Bus prisimintas Faustas Kirša, skaitomi jo kūriniai. Pradžia 7:30 val. vakare. Važiuoti BMT Jamaica traukiniu iki Forest Parkway stoties. Eiti 86th gatve iki 86-os Avenue.

Angelų Karalienės parapijos šv. Vardo draugijos narių susirinkimas įvyko sausio 12 po 8 v. mišių parapijos salėje. Susirinkimą malda pradėjo dvasios vadas kun. V. Pikturna, susirinkimui vadovavo pirm. Alf. Būtvietis, sekretoriavo S. K. Lukoševičius.

Pranešimus iš Liet. Kat. Federacijos N.Y. ir N.J. apskrities veiklos padarė S. K. Lukoševičius ir K.J. Krušinskas, iš šv. Vardo draugijų unijos — J. Butkus. Į Kat. Federacijos apskrities susirinkimą išrinkti atstovai: J. Butkus, Alf. Būtvietis ir S.K. Lukoševičius. Susirinkimas bus sausio 26 Apreiškimo parapijos mokyklos patalpose tuoj po sumos.

Nutarta kitą susirinkimą šaukti vasario 9 po 8 mišių ir surengti pusryčius parapijos salėje. Šiem metam valdyba palikta ta pati: pirm. Alf. Būtvietis, sekr. S.K. Lukoševičius ir ižd. J. Butkus.

S.K. Lukas

JAUNUTĖS mergaitės ateitininkų šeimos šventėje sausio 12 Apreiškimo parapijos salėje. Nuotr. P. Ąžuolo.

PASAULINĖS PARODOS LIET. KOMITETO PRANEŠIMAS

(atkelta iš 5 psl.)

galutinio atsakymo dar negauta. Lietuviško stiliaus kryžius, kurio projektą paruošė arch. Mulokas, baigiamas statyti. Kryžiui pastatyti gauta labai gera vieta parodos aikštėje — tik pusė bloko nuo centrinio parodos pastato. Lietuvos vyčiai savo CV posėdyje sutiko surinkti 4,000 dol. kryžiui pastatydinti. Valdyba išreiškė didelį pasitenkinimą tokiu vyčių užsimojimu.

Kazys Vasiliauskas, atstovavęs komitetui rytinio pakraščio LB atstovų suvažiavime, painformavo, kad LB pažadėjo komiteto darbus remti. Jis savo pranešime apie meninės programos reikalus apgailestavo, kad mūsų dainų ir tautinių šokių akomponavimui vyriausioji parodos vadovybė orkestro neduos, kaip anksčiau buvo žadėta. Išreiškė padėką muz. Juozui Stankūnui už 560 dol. auką. Muz. Stankūnas savo lėšomis išleido šventės dainų repertuarą.

Dail. Aleksandra Merker pranešė, kad patalpų lietuvių dailininkų kūrinių parodai dar negauta ir išreiškė abejojimą, ar per tokį trumpą laiką bus iš viso įmanoma gauti tinkamas patalpas. Parodos ženklelio konkurse dalyvauja didelis skaičius lietuvių menininkų. Komitetas padarys sprendimą, kuris ženklelis bus parinktas.

Dainų ir tautinių šokių šventei atžymėti bus išleistas specialus laidinėlis-programa. Leidinėlio darbą koordinuos V. Vaitiekūnas.

Rugpiūčio 22, šeštadienį, parodos sporto aikštėse įvyks lietuvių sportinės žaidynės. Šiuo reikalu pranešimą padarė Aleksandras Vakselis, sporto sekcijos vadovas. Tą dieną bus futbolo, krepšinio ir tinklinio žaidynės. Planuojama pakviesti pačias geriausias lietuvių sportines pajėgas.

Muz. Algirdas Kačanauskas pranešė, kad yra užsiregistravę 38 chorai, tarp jų vienas iš Australijos, vienas iš Argentinos, du iš Kanados ir du iš Chicagos; viso 1,3000 dainininkų. Australijos choras pasiliks JAV vienam mėnesiui ir gastroliuos JAV lietuvių kolonijose.

Jadvyga Matulaitienė pranešė, kad yra užsiregistravę 20 tautinių šokių grupių su 350 šokėjų. Bus keli mokyklinio amžiaus vaikų pasirodymai. Šią grupę sudarys 100 berniukų ir mergaičių. Tautiniams šokiams akomponuoti numatoma pasamdyti orkestrą. Ši reikalą tvarko muz. Vytautas Strolia. J. Matulaitienė pageidavo gero susipažinimo vakaro, kuris turėtų įvykti šeštadienį, rugpiūčio 22.

Antanas Šetikas komiteto išdininkas, davė finansinę apyskaitą. Nuo savo veiklos pradžios komitetas yra turėjęs pajamų 4,553 dol., išlaidu — 1,447 dol. Šiuo metu kasoje yra 3,105 dol. Visi pinigai yra susiųsti geraširdžių lietuvių.

Vladas Dilis nurodė sunkumus, su kuriais susiduriama norint komitetą inkorporuoti kaip nepelno institucija. Bus bandoma ieškoti kitų kelių.

Posėdyje dalyvavo valdybos nariai sekcijų pirmininkai ir komiteto globėjas prel. J. Balkūnas.

Sekantis posėdis bus vasario 11.

Spaudos Informacijos Sekcija

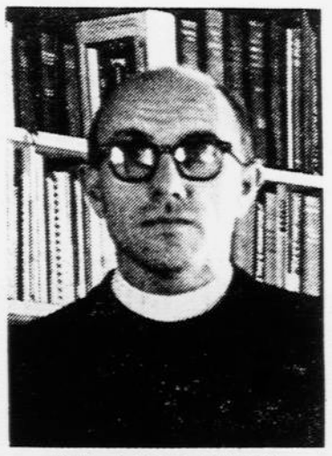

KUN. JUOZAS ZNOTAS

NAUJAS LIETUVIS KUNIGAS

Vasario 3 Austin, Texas, vyskupijos katedroje kunigu bus įšventinamas Juozas Znotas kilęs iš Bostono. Naujasis kunigas yra sūnus Prano Znoto ir Alenos Ziminskaitės-Znotienės, kurie seniau gyveno So. Bostone ir savo sūnų Juozą krikštijo šv. Petro bažnyčioje. Išgriovus lietuvių gyventą kvartalą, šeima persikėlė gyventi į Hyde Park, šv. Juozapo parapiją. Ten Juozas Znotas baigė pradinę ir aukštesnę mokyklą. Kunigų seminariją baigė Austin, Tex. Primicijų mišias aukos šv. Juozapo parapijos bažnyčioje vasario 9 d. 11:30 val. ryto. Primicianto palaiminimą teiks nuo 3 iki 6 val. popiet.

JAUNUČIAI ATEITININKAI IR KANKLININKAI GERAI PASIRODO

Džiugu, kai matai, kad mūsų jaunučiai daigeliai taip uoliai darbuojasi. Praeitų metų pabaigoje, p. Navickienės rūpesčiu, per J. Stuko radiją buvo transliuotas Kalėdų montažas. Dalyvavo Rasa Navickaitė, Giedrė Kregždytė, Jūratė Balsytė, Osvaldas Pranckevičius, Marytė ir Petras Sandanavičiai.

Šiemet sausio 5 PLK Moterų Sąjungos studijų dienos meninėje programoje mūsų jaunutės kanklininkės Regina Leleivaitė ir Laima Surdėnaitė kankliavo ir dainavo.

Sausio 12, beminint šeimos šventę, jaunučiai ateitininkai, vadovaujant P. Navickienei ir talkininkaujant V. Lušytei ir I. Sandanavičiūtei, pavaizdavo Donelaičio "Metus". Buvo puošnūs "Metų laikų" rūbai. Dalyvavo ir jaunutės kanklininkės.

Jaunučių kanklininkių būrelis nuoširdžiai dėkoja Tėvam Pranciškonam už paskolinimą kanklių ir leidimą jomis naudoant kojų. Dėkojame V. Kulpavičiui už talką, be kurios kanklių ratelio kūrimasis būtų neįmanomas. V. Kulpavičius jas kruopščiai dirba už visai mažą atlyginimą.

Šiemet jaunųjų kanklininkių rateliui priklauso Jūratė Balsytė, Rasa Navickaitė, Ramunė Stonytė, Laima ir Alė Surdėnaitės, Regina Leleivaitė, Rasa Želenytė ir pačios jauniausios — Rasa Vilgalytė ir Ramutė Žukaitė.

Su pasitikėjimu ir viltimi atgaivinti tą mūsų liaudies meno šaką, laukiu daugiau norinčių priklausyti New Yorko jaunųjų kanklininkių rateliui. Pirmieji ledai jau pralaužti. Šiuo reikalu kreiptis: **Teklė Dzikienė, 89-17, 97 Str., Woodhaven 21, N. Y., Telef. VI 7-5113.**

Trys naujai išleistos knygos už 5 dol.:

Naktigonė, **Leonardo Andriekaus** trečiojo poezijos knyga kurios kaina 2 dol.; **Maironis,** virš 200 pusl., Aidų leidinys — kaina 2 dol., lietuvos vaizdeliai, **A. Žemaičio** prisiminimai, kaina — 1 dol.

Šios ir kitos lietuvių ir anglų kalbomis knygos gaunamos adresu: Darbininkas, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y., 11221.

JADVYGA MATULAITIENĖ, New Yorko tautinių šokių grupės vedėja. Nuotr. P. Ąžuolo

BOSTONO lituanistinės mokyklos mokiniai vaidina V. Frankuvienės "Karalaitė teisutė".

MOKINIŲ CHORAS, vadovauja mokyt. Janina Ambrasienienė. Abi nuotraukos A. Bacevičiaus.

BOSTONO ŽINIOS

Tradicinį metinį banketą rengia Bostono lietuvių mišrus choras vasario 2, sekmadienį, Lietuvių Pil. Dr.-jos III aukšto salėje. Pradžia 5 val. vak. Bus gera vakarienė ir įvairi programa. "Mėlynojo Dunojaus" ir kitus valsus atliks mišrus choras. Bostono estų studentų tautinių šokių grupė pašoks keletą šokių. Latviai irgi pasižadėjo prisidėti. Naujai perorganizuotas Ferdinando Šmito orkestras palinksmins susirinkusius lietuviška ir europietiška šokių muzika. Pertraukų metu bus lietuviškos dainos. Nepamirškit vasario 2 dienos banketo.

Nukryžiuotojo Jėzaus seserų rėmėjai vasario 9, sekmadienį, 5:30 val. popiet rengia "šurumburum" lietuvių piliečių klubo salėje. Vakaro pelnas skiriamas naujos koplyčios skolom padengti.

Lietuvių mokytojų draugija įstojo į Lietuvių Fondą nariu, įmokėdama 100 dol.

Jaunųjų dailininkų kūrinių parodą tautininkų namuose galima bus matyti vasario 1-2. Parodoje dalyvauja G. Duobaitė, B. Banaitis, G. Dačys, P. Martinkus, A. Manomaitis, K. Norvaiša ir A. Škudzinskas. Parodą rengia studentai neolituanai.

Antanas Šalna Lietuvos garbės konsulas, atstovavo lietuviam tarptautinės dienos pobūvyje (Mardi Grass Ball) sausio 17. Pobūvis buvo Statlerio-Hiltono viešbutyje sausio 17. Programoje šiemet dalyvavo latvių, albanų ir ukrainiečių šokėjų grupės.

Naujosios Anglijos pabaltiečių draugijos valdyboje šiemet dalyvauja D. Izbickienė, V. Izbickas, Č. Mickūnas, A. Rudžiūnaitė, J. Šapakevičius, V. Švelnis ir V. Žiaugra..

Kotryna Bataitienė Šiluvos koplyčiai įrengti paaukojo 500 dolerių.

Diplomuotas ekonomistas
Juozas Audėnas
registruotas investavimo fondų atstovas priima interesantus investavimo reikalais —
109 Warwick St.
Brooklyn 7, N. Y.
Tel.:
TA 7-9518 • PL 3-6628

WILLIAM J. DRAKE
DRAGŪNAS
ADVOKATAS
84-14 Jamaica Avenue
Woodhaven 21, N. Y.
Tel. HIckory 1-5220

LAIDOJIMO DIREKTORIAI
Tel. EVergreen 7-4335
STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
Graborius-Balsamuotojas
MODERNI KOPLYČIA
423 METROPOLITAN AVE.
Brooklyn, N. Y.

STagg 2-5043
Matthew P. Ballas
FUNERAL HOME
Moderni koplyčia - Air conditioned
A. J. BALTON-BALTRŪNAS
Licensed Manager
& Notary Public
660 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

EVergreen 8-9770
Joseph Garszva
GRABORIUS
Balsamuotojas
231 BEDFORD AVE.
Brooklyn, N. Y.

J. B. SHALINS - Šalinskas
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
84-02 JAMAICA AVE.
(prie Forest Parkway Station)
WOODHAVEN, N. Y.
Suteikiam garbingas laidotuves Koplyčios nemokamai visose miesto dalyse; veikia ventiliacija
Tel. VIrginia 7-4499

THEODORE WOLINNIN, INC.
E. JOSEPH ZEBROWSKI
Laidotuvių direktorius
MODERNIŠKA KOPLYČIA
su Air Condition
123 E. 7th St., New York 9, N. Y.
GRamercy 5-1437

KARLONAS
FUNERAL HOME
280 CHESTNUT STREET
NEW BRITAIN, CONN.
Tel. BA 9-1181

CARROL
FUNERAL HOME
Inc.
PETRAS KARALIUS, sav.
Laidotuvių direktorius
ir balzamuotojas
74 PROVIDENCE ST.
Worcester, Mass.
PL 4-6757 PL 4-1165

VAITKUS
FUNERAL HOME
197 WEBSTER AVE.
PRANAS VAITKUS
Laidotuvių Direktorius
ir balsamuotojas
Cambridge, Mass.
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas dieną ir naktį
Nauja moderniška koplyčia šermenims dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostono kolonijas žemiausiomis kainomis. Kainos tos pačios ir į kitus miestus.
Reikale šaukite — Tel. TR 6-6434

Pulkus patarnavimas naujo
JOSEPH C. LUBIN
FUNERAL HOME
546 East Broadway
So. Boston, Mass.
Priešais miesto teismo rūmus
•
Rūpestingai patarnaujame visuose reikaluose, atvežiai išpildome kiekvieną pageidavimą. Jūs galite pilnai pasitikėti mūsų patarnavimu iki visų smulkmenų leidojimo reikaluose.
Joseph C. Lubin
Funeral Director
Telefonas: 268-5185